БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 102 (11088) | 1966 оной апрелиин 28, четверг | Сэн 2 мүнгэн

...ОММУНИСТЫН НЭРЭ ХҮНДЭ

...ММУНИСТ. Ленин багшын ...гүүлһан Коммунис пар...шүүн. Энэмнай хүндэтэй...арюусалга, уялгашье ехэтэй ...ло гэжэл даа. «Советскэ ...Коммунис партиин зэргэдэ ...е абыт...». Иигэжэ бэшэһэн ...хэндэ «Ши коммунист хүн... ...ниимэ һэн тулада партиин ...е даабари дүүргэхэ, түрүү ...жагсаха, үльгэр жэшээ ...на уялгатайш» гэжэ ямар...нта тэрээндэ хэлэжэ болол...һэхоорөөшье, партида орог...амаршье хүнгэлэлтэ. онсо ...һайн эрхэ байдал олгогдо... Харин үшөө шэнэ уялга...тэрээндэ даалгагдадаг.

...ол хадань партиин гэ...эгээл харюусалгатай. ажа...ухала участок дээрэ ошожо ...эг. Үгышье һаа, мүнөө даа...арюусажа байһан хүдэлмэ..., али тушаалаа эрхимээр ...ахые, түрүү зэргэдэ алхан ...е оролдодог байха ёһотой бо... Энэ эрилтые бодотоор бэе...ег хүн хадаа коммунистын ...үндые үнэн сэхэ хэрэгээрээ ...дээрэ үргэн ябадаг.

...гэн һая. КПСС-эй XXIII ...н болоҗо байха түүхэтэ ...манай «Буряад үнэн», ...а Бурятии» газетэнүүдэй ...һануул дээрэ республикы...эгээл бэрхэ 160 шахуу тү...үлые гурэн түрын дээдэ ...л хайраар шагнаһан тухай ...эй Верховно Соведэй Прези...эй Указ толилогдоо һэн. Ма...партиие мүндэлүүлэгшэ агуу... Ленинэй нэрые мүнхэлһэн Со...роной эгээл дээдэ орденоор ...агдагшадай дунда Тагаров ...Тапхаевич бии.

...хэр О. Т. Тагаров Хоринн ...эй Анаагай совхозой ахалаг...хонишон. Урдань колхозой ...е даагшын, сомоной Сове...түрүүлэгшын уялгануудые ..., нютаг зондоо хүндэтэй ...н хүн. «Колхоздомнай хони... ...дуталдана. хонин һүрэгнай ...ю удэжэ, ашаг шэмэнь мүр...ор нэмэжэ үгэнэгүй. Ши хо... ...н болыш, хүсэлэл оролдол...гаргыш» гэжэ партийна ор...ганинь тэрээндэ дурадхаа һэн. ...яхаб, туршахал гүбии» гэ...гэн үгэсэ үгэжэ, гэр бүлөөрөө ...шон болоод, холын отара зөө...һоонһоонь хойшо арба һайса ...жэл үнгэрбэ.

...энэ, ашатай дүй дүршэл, ...арганудые ажалдаа энэ ...эдэбхи үүсхэлтэйгээр, хүсө...эрмэлзэлтэйгээр нэвтэрүүлһэ... ...эсэшэ сүрөөгүйгөөр хүдэл... ...й ашаар энэ нүхэр эрхимэй ...н ажалта жэл бүхэндэ түй... ...байдаг юм. Тэрэнниень ба...алан, шэнэ жэшээнүүдые ха...ая. Нёдондо суута хонишод ...ортан 100 эхэ хонин бүхэн... 103 хурьга түлжүүлжэ, хонин ...3 килограмм нооһо хай... ...абаа һэн. Эгээ мүнөө үедэ ...һаа 95 хурьга абаад байна. ...үрэ дүн эдэнэйдэ тогтонижо... ...бүри үнинэй.

...нга өөрынгөө урдахи ажал ...хараад ябадаг коммунист ...Нютагай Соведэй депута..., КПСС-эй райкомой гэшүү... ...нэгэтэ бэшэ һунгагдаһан. ...ай партийна эдэбхитэдэй нэ... ...ажахын тоосоондо ороһон хо... ...ой бригадын бригадир. аги... ...Тэрэнэй дүүргэдэг нии... ...ь уялгые тоолохо болоо һаа, ...лэ олон. Аймагай «Ажалай ...о солын дэбтэртэ» хэтэ мүн... ...е нэрэеэ бэшүүлһэн уняр. ...еспубликын эрхим хонишон» ...н алдар суу, Ленинэй орден— ...бүгэдэ коммунистын нэрэ хүн... ...үндэр дээрэ үргэжэ ябада... ...нь тайхалтай мэргэнээр гэр... ...жэ үгэнэл даа.

...энэ коммунисттай хаяа хадхан ...элэд хүдэлжэ байдаг хонишон ...бу Найданович Сойжонов ба...

һал нэрэ хүндэеэ сүрхүүлһан коммунист. Хамтын ажалай тогтоһон сагһаа хойшо хонишон ябаһан коммунист эсэгынгээ жэшээгээр хара багаһаа энэ мэргэжэлыень шудалжа, үг залгамжалһан намтартай хүн. Мүнөө партиин райкомой гэшүүн нүхэр Сойжонов 1965 ондо харууһалжа ябаһан һүрэг эхэ хонидойнгоо 100 толгой бүхэнһөөнь 106 хурьга түлжүүлжэ, аймагай хонишодой эгээл манлайда гараһан алдартай. «Республикын эрхим хонишон» нэрэтэй коммунистын аша габьяата ажал хэрэгынь мэнэ һая «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор тэмдэглэгдээ һэн.

Коммунист гэһэн нэрэеэ сүрхүүлжэ ябаһан хүнүүд республикымнай арадай ажахын алишье һалбарида, соёл культурын эмхи зургаануударшье хэдэн зуугаадаар, мянгаадаар тоологдоно. Тэдэнэй дундаһаа Улаан-Үдын барилгашан К. Е. Ястребова, Галуута-Нурай шахтоуправлениин проходчик Г. Д. Тучинов, Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой бригадир В. П. Каленов, Хоринн аймагай Үдын совхозой хонишон Н. Л. Тогмитова, Хандагатайн леспромхозой модо бэлэдхэлшэ А. П. Кудряшов, Хурамхаанай багша Д. О. Орбодиева, Ленинэй ордено ЛВРЗ-гэй начальник Е. П. Павленко, «Эрдэм» совхозой директор И. Д. Доржиев гэгшэд Буряад оронойнгоо бүхы коммунистнуудай этигэл найдабарида хүртэжэ, түрэл партиингаа XXIII съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаха хуби заяатай байгаа. Энэмнай ёһотой нэрэ хүндын хэрэг ха юм.

Эдэ нэгэ-хоёр жэшээнүүд хадаа партиин Уставаар тодорхойлогдоһон уялгануудые үнэн сэдьхэлһээ, эрхимээр. бодото ажал хэрэгээрээ баримталан, коммунистнуудай бэелүүлжэ байдагые гэршэлжэ үгэнэ. Ажалдаа коммунис ёһоор хандалгын жэшээ харуулха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, али бүхы шэнэ, түрүү юумые үүсхэдэг байха, түрүү дүй дүршэл дэмжэхэ, дэлгэрүүлхэ, өөрынгөө мэргэжэл һайжаруулха, ниитын социалис зөөри гамнаха, арьбадхаха, партиин шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь сэхэ шууд. хэлбэрилшэгүйгөөр бэелүүлхэ гэхэшэлэн партиин гэшүүнэй урда табигдаһан түрүүшын уялгануудые баримталха гээшэ коммунистын нэрэ хүндын хэрэг.

Тиихэтэй хамта КПСС-тэ оршодой шанар саашадаа һайжаруулха, коммунистын нэрэ хүндые улам үргэхэ, партийна журам саашадань бэхижүүлхэ, Уставайнгаа уялгануудые дүүргэхын түлөө коммунистнуудай харюусалгые дээшэлүүлхын тулада КПСС-эй Уставта зарим хубилалтануудые оруулха тушаа Советскэ Союзай Коммунис партиин XXIII съездын абаһан тогтоол угаа ехэ удха шанартай.

Гүйсэд 23 наһатай болоторнь залуушуулые имагтал ВЛКСМ-ээр дамжуулан партида абаха, партида ороходонь рекомендаци үгэгшэд табан жэлһээ бага бэшэ партийна стажтай байха, КПСС-эй Программа, Устав хазагайруулдаг, муу ябадалаараа коммунистын үндэр дээдэ нэрэ хүндые гутаалаг хүнүүдһээ парти сүлөө болохо, коммунистые партиһаа гаргаха тухай эхин партийна организациин шиидхэбэри партиин райкомой гү, али горкомой баталһанай һүүлээр хүсэндөө ороход гэһэн шэнэ хубилалтанууд манай КПСС-эй Уставта оруулагдаба.

Энэ тон ойлгосотой, гүн гүнзэгы удхатай хэмжээн мүн болоно. Коммунис партимнай өөрынгөө зэргые улам бэхижүүлхэ. коммунистын үндэр дээдэ нэрэ зэргые бүри дээрэ үргэхэ гэһэн һайн һайхан хүсэлэл оролдолгонь бодото дээрээ элеэр харагдана бшуу.

МОСКВАҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

Профсоюзуудай ажал ябуулгын дайшалхы программа

...ЦСПС-эй IX пленум апрелиин ...ай үдэр Москвада нээгдээ. ...нумэй зүблэхэ зүйлдэнь— ...С-эй XXIII съездын шиидхэбэ...үүдтэй дашарамдуулан про...иональна союзуудай бэелүүл... ...зорилгонууд гэһэн асуудал. ...ПС-эй Түрүүлэгшэ **В. В. Гри...** ...энэ асуудалаар элидхэл хэ...

...Профессиональна союзууд та... ...жалэй түсэбые дүүргэхын тү... ...тэмсэлдэ ехэ үүргэ дүүргэхэ ...ой. Коммунизмын һургуули— ...фсоюзуудай ажал ябуулга мү... ...нэй оршон байдалда бүри гүн ...эгы удхатай болоныхой. Хүсэд ...мэдээнэй ёһоор, табан жэ... ...түсэб тушаа КПСС-эй XXIII ...ездын Директивэнүүдэй про...нуудые хүдэлмэришэдэй суг... ...үүд дээрэ зүбшэн хэлсэлгын ...30 гаран миллион хүн ха...һан байна. Эдэнэр үйлэдбэ... ...бүри хурдан түргэнөөр хүг...

жөөхэ, нөөсэ баялигуудаа хүсэд дүүрэнээр ашаглаха зорилготой олон дурадхалнуудые оруулаа гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Саашадаа ажалшадай баян дэлгэр байдал, ажаллаха арга боломжо ба ажаһуудалые улам һайжаруулхын тула профсоюзуудай дүүргэхэ зорилгонууд тухай онсолон тэмдэглээ.

Профсоюзуудай хүмүүжүүлгын, эмхидхэлэй хүдэлмэриие улам һайжаруулха зорилтонуудта элидхэлшэ ехэ анхарал хандуулба.

Профессиональна союзууд ленинскэ партиин хүтэлбэреэр КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха байха гэжэ нүхэр Гришин ВЦСПС-эй үмэнэһөө КПСС-эй ЦК-е найдуулна.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэн болоо.

(ТАСС).

БАТА НЭГЭДЭЛ, НЯГТА ЖАГСААЛ

ЕХЭ ҮДЭРЭЙ БАЯР

Улаан-Үдын мяханай комбинадай нэгэдэхи халаанай бүхы хүдэлмэришэд СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэеэ үргэн ута нэгэ цех соогоо суглarба.

Комбинадай парткомой секретарь нүхэр Шитиков суглаа нээжэ, хэлсэхэ асуудалаа баталһанай удаа колбасна заводой директор нүхэр Лисюткиндэ үгэ үгэбэ.

Октябрьска һунгуулиин 515-дахи округһоо Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ һунгагдаха депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь **Андрей Павлович Кириленкые** дэбжүүлхэ дурадхал тэрэ оруулаад, нүхэр А. П. Кириленкын тобшо намтар тухай хөөрэбэ.

Удаань үгэ хэлэгшэд нүхэр Лисюткинай оруулһан һаналые дэмжэбэ.

Һүүлээрнь цехэй начальник нүхэр Семченко үгэ абажа, совет парламентын депутадта кандидадаар Владимир Иванович Немочиной нэрые дурдахадань, хүдэлмэришэд халуун баяраар угтаба.

— Та нүхэд Владимир Ивановичые бултадаа һайн танихат. Манай комбинадай хуушанай, түрүү хүдэлмэришэн, «РСФСР-эй габьяата уралан нарижуулагша» гэһэн алдар солотой нүхэр **Владимир Иванович Немочиние** СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ Октябрьска һунгуулиин 515-дахи округһоо һунгагдаха депутадта кандидадаар дэбжүүлхые дурадханаб,—гэжэ нүхэр Семченко хэлэбэ.

Эдэ дурадхалнуудые баталһан тогтоол суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар батала абаһан байна.

ЭТИГЭЛ НАЙДАБАРЯА МЭДҮҮЛНЭ

Апрелиин 25-най үдэшэлэн Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хамтын суглаан болоҗо, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ асуудал хэлсэбэ. Колхозой суута хонишон Б. Л. Батуева түрүүлэн үгэ абажа, ендэр дээрэ гараба.

—Сэлэнгын һунгуулиин 379-дэхи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр **Подгорный Николай Викторовичые** дэбжүүлнэб,—гэжэ дурадхаба.

Нүхэр Батуевагай оруулһан дурадхалые суглаанда хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Колхозой парткомой секретарь нүхэр Ц. Ц. Галсанов үгэ абажа, иигэжэ мэдүүлбэ:

— Оронойнгоо засаг түрын дээдэ органдо кандидадуудые дэбжүүлхэ хүндэтэ зол бидэндэ тудаба. Манай колхозой түрүүлэгшэ Жамсо Бальжинимаевич Ванкеев Совет парламентда бидэ бүгэдэниие түлөөлжэ һунгагдаха габьяатай хүн гэжэ би тоолоноб. Тиимэһээ Сэлэнгын һунгуулиин 379-дэхи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгагдаха депутадта кандидадаар нүхэр **Жамсо Бальжинимаевич Ванкеевые** дэбжүүлнэб.

Нүхэр Галсановай энэ дурадхалые үгэ хэлэгшэд — Социалис Ажалай Герой, колхозой һаалишан нүхэр П. Б. Жалсанова, колхозой хонишон Э. Д. Доржиев, мүн бусад һайшаан дэмжэбэ.

Сэлэнгын һунгуулиин 379-дэхи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ депутадаар һунгагдаха зүбшөөлөө үгэхыень нүхэд **Николай Викторович Подгорные, Жамсо Бальжинимаевич Ванкеевые** гуйха гэһэн тогтоол суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар батала абаба.

Г. САБЖАЕВ.

БУЛТАНАЙ ҺАЙШААЛ

Загарайн аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд үсэгэлдэр клубтаа олоороо ерэбэ. Сомоной Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр З. А. Шадрина үгэ абажа. СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Дмитрий Федорович Устиновые дэбжүүлхые дурадхаба. Энэниень һургуулиин директор Б. Ф. Меринов, колхозой жолоошон С. С. Зубакин, бухгалтер Е. А. Зубакин гэгшэд үнэн зүрхэйнгөө һайшаабад.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Д. Б. Баданов үгэ хэлэхэдээ, Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Загарайн 521-дэхи һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар түрэл колхозойнгоо һаалишан нүхэр Иванова Тамара Филимоновнае дэбжүүлбэ.

— Нүхэр Иванова эдир залууһаа эхилээд, мал ажал дээрэ шударгы бэрхээр хүдэлнэ. Жэлһээ жэлдэ түсэб даалгабаряа амжалтатайгаар дүүргэдэг. Мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха уялгатай. Иимэ һаалишадайнгаа ашаа туһаар манай колхоз һү һаалияар аймаг доторoo нэгэдэхи һуури эзэлжэ ябана, шагнал магтаалда хүртэнэ.

Нүхэр Иванова СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар ехэл тааараха хүн гэжэ һананаб. Минии һанамжые бултааран дэмжэхыетнай гуйнаб.

Удаань олон колхознигууд үгэ хэлэжэ, нүхэр Ивановагай кандидатурые урма зоригтойгоор һайшааба, ажал хэрэгүүд тухайнь магтан мэдээсэбэ.

Суглаанай эсэс дээрэ СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар нүхэд **Дмитрий Федорович Устиновые, Тамара Филимоновна Ивановае** дэбжүүлхэ, Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Загарайн 521-дэхи һунгуулиин округто һунгагдаха тухайдаа зүбшөөлөө үгэхыень гуйһан тогтоол батала абтаба.

В. ПЕТРИКЕЙ,
XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой 1-дэхи отделениин парторганизациин секретарь.

Улаан-Үдын сэмбын фабрикада һунгалтын урда тээхи суглаан болобо. СССР-эй Верховно Соведэй депутат сэмбэшэн М. Афанасьева суглаан дээрэ үгэ хэлэжэ байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ЭХЭ ОРОМНАЙ ЭРХИМ ХҮНҮҮДЭЭ ДЭБЖҮҮЛНЭ

Ажалшадай коллективүүд хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, совет интеллигенциин, гүрэнэй болон ниитын ажал ябуулагшадай эрхим түлөөлэгшэдые СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд болгон дэбжүүлнэ. Һунгуулиин урда тээхи суглаанууд политическэ ехэ эдэбхи үүсхэлэй оршон байдалда, КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэлэй туг доро үнгэрнэ.

Москва хотын ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн **Леонид Ильич Брежневэй, Петр Нилович Демичевэй** кандидатурануудые нэгэн һаналтайгаар һайшаан дэмжэбэ.

Зүүнэй-платинын заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд болон алба хаагшад СССР-эй Оборонын министр **Родион Яковлевич Малиновскиие** Москва хотын Киевскэ һунгуулиин округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар нэрлээ.

Алтайн Полковниково гэжэ тосхондо ехэ суглаан болобо. «Луч Октября» совхозой таряашад, механизаторнууд, малшад **Н. В. Подгорные, М. А. Сусловые,** өөрынгөө нютагай хүбүүн—космонавт **Г. С. Титовые** депутадуудта кандидадууд болгон нэгэн һаналтайгаар нэрлээ.

СССР-эй Наукануудай академиин Сибирьтэхи отделениин эрдэмтэдэй коллектив **Л. И. Брежневые, А. Н. Косыгиниие, М. А. Сусловые,** мүн мэдээжэ совет эрдэмтэ, академик **Михаил Алексеевич Лаврентьевые** Национальностьнуудай Соведтэ кандидадууд болгобо.

«Индустриальный» (Хабаровска хизаар) совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд болон алба хаагшадай хамтын суглаан **Н. В. Подгорные,** Комсомольск-на-Амуре хотын түрүү фрезеровщик **Алексей Кузьмич Семиниие** Комсомольско һунгуулиин округһоо Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлээ.

* * *

Бакугай электромашинануудые бүтээдэг заводто һунгуулиин урда тээхи суглаан болобо. Энэ предприятиин хүдэлмэрилэгшэд **М. А. Сусловые,** заводой хүдэлмэришэн, коммунис ажалай ударник **Фатьма Гасановае** Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлбэ.

Азизбековэй нэрэмжэтэ колхозойхид **А. Н. Шелепиниие,** Азербайджанай Композиторнуудай холбооной правлениин түрүүлэгшэ, СССР-эй арадай артист **Кара Авульфас Оглы Караевые** Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлээ.

* * *

Молдавиин Сарата-Галбенэ тосхондохи XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой 1800 гаран гэшүүдэй хабаадалгатай суглаан болоод, **Л. И. Брежневые,** Молдавиин компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **Иван Иванович Бодюлые** Союзай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлхэ гэжэ тогтоогоо.

(ТАСС).

ЗАСАГАЙ ГАЗАРТА—ЭРХИМҮҮДЭЭ!

Судна заһабарилгын завод

Судна заһабарилгын завод... Цех соогоо заводойхид баяртай хүхюунээр суглarбад. Суглаанай нээгдэмсээр, заводой парткомой секретарь нүхэр Е. Н. Корягина үгэ абана.

— Минии һанамжа хадаа,—гэжэ тэрэ онсолбо,—СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Эрхүүгэй һунгуулиин 10-дахи округһоо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо, совет гүрэнэй элитэ ажал ябуулагша Михаил Алексеевич Ясновые дэбжүүлнэб. Энэ нүхэрэй ямар ехэ аша габьяатай байһаниинь олонхи уладта мэдээжэ гээшэ бэзэ. Үзүүлһэн этигэл найдабариемнай бүри гүйсэдөөр харюулхань лабтай,—гээд нүхэр Корягина дүүргэбэ.

Ендэртэ гараһан нүхэд—цехэй начальнигай орлогшо Е. Ф. Петров, технолог В. М. Назаров, заводой ахалагша экономист Ю. Б. Васильев, фрезеровщик Д. И. Хохряков гэгшэд нүхэр Михаил Алексеевич Ясновой кандидатурые тон халуунаар дэмжэбэд.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай секретарь Александр Николаевич Шелепиниие дэбжүүлхэ тухай заводой гагнууршан Н. Т. Шляхта һанамжалба. Энэ дурадхалые бригадир В. А. Лысенко, цехэй парторганизациин секретарь Н. И. Шаныгин, хинагша В. Н. Мунгалова тон халуунаар һайшаабад.

Удаань Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Эрхүүгэй һунгуулиин 10-дахи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар нүхэд **Михаил Алексеевич Ясновые, Александр Николаевич Шелепиниие** дэбжүүлхэ, дурсагдаһан округто һунгагдаха тухайдаа тэдэнэй зүбшөөлөө үгэхыень гуйһан тогтоол абтаа.

Тэрэшэлэн һунгуулиин урда тээхи окружной суглаанда хабаадаха түлөөлэгшэд энэ суглаан дээрэ баталагдаба.

Нарин сэмбын фабрика

Мүнөөнэй түхеэрэлгэ шэмэглэлтэй клуб соогоо коммунис ажалай предприятиин хүдэлмэришэд, инженер, технигүүд болон алба хаагшад суглarбад.

Фабрикын коллективэй хамтын суглаае партбюрогой секретарь нүхэр Л. М. Пушкина нээбэ. Фабрикын директор, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр К. П. Альцманда үгэ үгтэбэ.

— Би хадаа СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр Александр Николаевич Шелепиниие нэрлэнэб. Энэ дурадхалыем дэмжэхыетнай гуйнаб,—гэжэ нүхэр Альцман хэлэбэ.

Александр Николаевич Шелепинэй кандидатурые шэрдэлгэ-шэмэглэлгын цехэй начальник Д. А. Гуслякова, заһабарилагша В. А. Ванданов, горсоведэй депутат, токарь И. К. Иванов гэгшэд үнэн зүрхэнһөө, дэмжэбэд.

Тиин СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Александр Николаевич Шелепиниие дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол баталагдаба.

Удаань үгэ хэлэһэн нүхэр И. А. Тропников (профсоюзай фабрична комитедэй түрүүлэгшэ) совет парламентын депутадта кандидадаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр Михаил Алексеевич Ясновые баяр омогорхолтойгоор дэбжүүлхые дурадхаба.

Нүхэр М. А. Ясновой кандидатурые лабораториин инженер, комсомол нүхэр Надя Гылыкова мүн лэ тон ехээр һайшааба.

Тиигээд Национальностьнуудай Соведтэ һунгаха Эрхүүгэй һунгуулиин 10-дахи округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр **Михаил Алексеевич Ясновые** дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол нэгэн дуугаар абтана.

Тимлюй

Тимлюгэй цемент шиферэй заводой хүдэлмэришэд, инженер-технигүүд, алба хаагшад заводойнгоо талмай дээрэ ехэ һайндэрэйхеэр, урматай хүхюунээр сугларһан байбад.

Тус заводой директор нүхэр Алимовский хамтын суглаа нээбэ. СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Алексей Николаевич Косыгиниие нүхэр Ржснев дэбжүүлбэ. Энэнь нэрьемэ альга ташалгаар һайшаагдаба.

Тэрэшэлэн СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь Андрей Урупхеевич Модогоевые дэбжүүлхые заводой директор нүхэр Алимовский һанамжалба.

Суглаагшад дурсагдаһан кандидатурануудые нэгэн дуугаар һайшаажа, Улаан-Үдын хүдөөгэй һунгуулиин 378-дахи округто һунгагдаха тухайдаа зүбшөөлөө үгэхыень **Алексей Николаевич Косыгиниие, Андрей Урупхеевич Модогоевые** гуйһан тогтоол батала абабад.

ТАСС-ай мэдээсэлнүүд

„КОСМОС-116" НИИДХҮҮЛЭГДЭЭ

Дэлхэйе тойрон ниидэхэ «Космос-116» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон 1966 оной апрелиин 26-да Советскэ Союзһаа табигдаа.

Энэ хэмэл одон дээрэ тодхогдоһон аппаратура һаадгүй һайнаар хүдэлнэ.

„Молния-1" ниидэһээр

Дэлхэйе тойрон ниидэдэг хэмэл ододые хэрэглэн, радио-холбооной, телевидениин оньһон түхеэрэлгэ туршан шалгаха, нарижуулан һайжаруулха программатай зохилдуулан, 1966 оной апрелиин 25-да «Молния-1» гэжэ хэлхеэ холбооной ээлжээтэ хэмэл одон Советскэ Союзһаа замбуулинай замда гаргагдаа.

Залан ябуулха, тоолон тодорхойлхо центрэй мэдээнүүдэй ёһоор, энэ хэмэл одон хойто хахад түби дээрэ 39 500 километр апогейтэйгээр (дээдэ захань), урда хахад түби дээрэ 499 километр перигейтэйгээр (доодо захань), замбуулинай замда гаргагдаа.

Хэмэл одоной эрьесын сагынь 11 час 50 минута болоно.

Ташкентдэ болоһон газарай хүдэлэлгэ тушаа

ТАСС-ай корреспондентнүүд Узбекистанай ниислэлдэ газарай хүдэлэлгын болоһон тухай тодорхой мэдээнүүдые Ташкентһээ дамжуулба.

Эдэ корреспондентнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, 7,5 балл хүсэтэй шанга дорьбоон город доро болоҗо эхилээд, саашадаа хэдэн олон һулашаг дорьбоонууд, нээрээнүүд бүхы территори дээрэнь дуулдаһан байна.

Газарай хүдэлһэн гол гуламта город доро 5—10 километр гүнзэгыдэ байгаа гээд «Ташкент» гэжэ сейсмическэ станциин мэргэжэлтэд тоолоно. Газарай хүдэлһэн шалтагаан юуб гэхэдэ, үни бүрилдэһэн Каржантаускэ хэмхэрэл гэдэгтэ хабаатай газарай гадар талын һолжорон хүдэлһэнһөө уламжалһан бололтой. «Ташкент» гэжэ станциин приборнууд хоёр-гурбан балл хүсэтэй дорьбооной эндэ болохые нэгэнтэ бэшэ тэмдэглэһэн байгаа. Гэбэшье мүнөөнэйхи шэнги иимэ хүсэтэй хүдэлөөн 1868 онһоо хойшо город доро болохонь үзэгдөөгүй юм.

Ташкентдэ газарай хүдэлхэнь мүн лэ «Москва» гэжэ центральна сейсмическэ станцяар тэмдэглэгдээ. Тиихэ үеэр ниислэл хотодо, тэрэ шадар газарай хүрьһэнэй багаханаар дорьбохонь бүридхэлдэ абтаһан байна.

ТАШКЕНТ, апрелиин 26. (ТАСС-ай корр.). Узбекистанай ниислэлдэ—амгалан. Миллион хүн зонтой энэ хото газарай хүдэлхын урда тээ байһандаал адли түбшэн тэнюглэн ажаһууна. Предприятинууд, эмхи зургаанууд ажаллана, городой транспорт ба хэлхеэ холбоон хүдэлнэ.

Үйлсэнүүдтэнь хэзээ бүхэнэйхидэл адли хүн зон олон.

Газарай хүдэлэлгын хойшолонгууд түргөөр, сошордолгүй түбшэнөөр усадхагдажа байна. Үглөөгүүрһээ хойшо хэдэн мянган эдэбхитэд—предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд, алба хаагшад, хүтэлбэрилэгшэд хүн зондо туһа хүргэнэ. Хэдэн арбаад бригада эмхидхэгдэжэ, хохидолдо ороһон газарнуудта ошожо, туһа хүргэнэ.

Гэр байрагүй болоһон олохон хүнүүд шэнэ байрануудые абаа.

Газарай хүдэлэлгын болоһон дары, түрүүшын минутануудта «түргэн туһаламжын» хэдэн арбаад машина туһа хүргэжэ эхилээ. Центральна станциһаа эдээнтэй харилсаа холбоон рацяар таһалгаряагүй хэгдэжэ байба. Энэнэй урда тээ мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, 4 хүн үхэһэн, 150 хүн госпитальнуудта ороһон. Шархатагшадта бултандань һайн харууһан хангагданхай.

Ташкентын милициин подразделениинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд эмхидэлээр һайн байба. Газарай дорьбооной болоһон дары, тревого соносхонгүйгөөр, бүхы рядовойнууд, офицернууд алба хэдэг газартаа сугларaад байгаа. Милициин һургуулиин курсантнууд мүн лэ туһа хүргэлсөө. Һандаралда ороһон гэр байрануудые курсантнууд хүреэлһэн байна. Эдэнэр аюулһаа айнгүйгөөр, һандарһан байрануудые задалаа, гэмтэл хохидолдо орогшодые гаргажа абаа, врачнуудай ерэхэһээ урид туһаламжа үзүүлээ.

Гал түймэр сарадаг командатууд шэн зориг гаргаба.

КПСС-эй XXIII СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ ХҮСЭНДЭНЬ ХҮРГЭ

Һаалиин мал үдхэхэ асуудал

ХҮСЭЕЭ НЭГЭДХЭБЭЛ, ҺАНАҺАНДАА ХҮРЭХЭБДИ

ХҮДӨӨ АЖАХЫГАА саашаданъ хурдан түргэнөөр, найдамтайгаар хүгжөөхэ хэмжээнүүдые тодорхойлһон КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүд колхоз, совхозуудай үйлэдбэри зүбөөр, нютагай эрхэ байдал харалсажа түсэблэхэ арга олгоһон байгаа. Тиимэһээ мартын Пленумһээ хойшо ажахы бүхэн ажал хүдэлмэреэ шэнэдхэн хубилгажа, түүхэтэ долоон жэлэй һүүлшын жэлые эрхим амжалтатайгаар үнгэргэһэн байна.

Манай «Мир» колхоз олон һалбаритай томохон ажахынуудай нэгэн байха. Мүнөө экономическа талаараа нилээд хүгжэжэ, 1966—1970 онуудта хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилэн абаха арга боломжомнай горитойгоор дээшэлээ. Хамта 23242 га эдлүүриин газартайбди. Тэрэнэймнай 3958 гектарынь хахалагдадаг. Энэ үргэн элдин газар дайдадаа гурба мянга шахуу үхэр, тэрэ тоодо мянгаадынь үнеэн, 600 гаран адуу мори, 25 мянга шахуу хонидой хушууран бэлшэжэ ябахые харахадаа манай бургалтайнхид сэдьхэлээ ханан, омогорхохо ёһоороо омогорходог.

Тэжээл байбал, мяха, тоһо, һүн элбэг ехээр абтаха гээд манайхид хөөрэлдэдэг. Тэрэньшье тон зүб. Энэ талаар манай таряашад, механизаторнуудай аша габъяа тон ехэ. Үнгэрһэн жэл сагай уларилай хэды хүндэшье һаа, 3158 га газарһаа дунда зэргээр гектар бүриһөө 11,5 центнер шэниисэ хуряажа абаа һэн. Манай колхоздо хамта 3 тракторно-таряан ажалай бригада ажалладаг. Бригада бүхэндэ машина техникэ, сабшалан, таряалангай газар даалгагдажа үгтэнхэй. Дүршэлтэй бэрхэ механизаторнууд бии. Гурбан отделениин газарай хүрьһэн тон адли. Теэд коммунист А. Очировай хүтэлбэрилдэг Доодо-Бургалтайн тракторно-таряан ажалай бригадын гектар бүриһөө 14 гаран центнер шэниисэ ургуулжа байхада, колхозой бэшэ хоёр отделенидэ гектар бүриһөө ойролоол 10—11 центнер таряа хуряажа байдаг. Тон адли эрхэ байдалда байгаад, яахадаа хоёр тад ондоо үрэ дүнгүүдтэйб? Зэлтэрын гурбадахи отделениин газар Дээдэ, Доодо-Бургалтайн газарһаа үшөөшье үрэжэлтэй һайн гэхэдэ алдуу болохогүй. Урдань Зэлтэрэ амяараа Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз байхадаа, баян һайн ургаса хуряадаг байһан юм гэлсэдэг. Мүнөө ямар шалтагаанаар доошоо орошоһониинь бү мэдэе. Очировай бригадые харахада, газар таряалангаа бүри халуун намарһаа эхилжэ наг шэбхэ тараадаг, саһа тогтоодог. Хабартаа һайрамай уһа тогтоогоод, газараа һайса шиигтүүлдэг. Тэрэнэйл ашаар жэлһээ жэлдэ үндэр баян ургаса хуряажа абадаг. Агроном бэшэ зоотехник һэн тула, газар таряалангай хүдэлмэриин ябаса тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөөдшье яалайб.

ҮНГЭРҺЭН ЖЭЛ тэжээл багатай байгаабди. Саһан ехэ, мал ажалда ядуушаг саг болоо. Таряашад, механизаторай һайнаар ажаллаһанай ашаар 10300 центнер таряанай дээжэ гүрэн түрэдөө тушаажа, түсэб-захилаа хоёр дахин үлүүлээ бэлэйбди. Гадна ниитынгээ малда хүсэд хүрэхэ ороһо бэлдэжэ, янгинама хүйтэн үбэлые ямаршьегүй үнгэргөөбди. Хүдөө ажахын бүхы продукци абалгаар үнгэрһэн жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлээ һэмди.

Түжээл байбал, һүн далай салгидахал байха гэжэ хэлсэдэгнай нэгэ талаараа зүбшье юм бэзэ. Теэд һү ехээр һааха ушарнай гансашье тэжээлһээ дулдыдана бэшэ ха юм. Хэрбээ һаалишадай ажал хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандаад байбал, бардам ехэ тэжээлтэйшье һаа, мүртэй үрэ дүн гарахагүйл. Шэнэ юумэ ажал хүдэлмэридөө хэрэглэн, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые халан абажа, абьяастай бэрхээр оролдон ажаллабал, ямарханшье сагта амжалта туйлагдахань дамжаггүй.

Мүнөө манай колхозой гурбан отделениин фермые абаад үзэе. Гурбан ондоо үрэ дүнгүүдтэй. Б. Ж. Бадмаев, Д-С. Н. Цыбиков гэгшэдэй даадаг Доодо-Бургалтайн хоёр гүүртэ жэлһээ жэлдэ түсэб даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг. КПСС-эй XXIII съездые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаһандаа, Д-Н. Цыбиковэй хүтэлбэрилдэг гүүртынхид омог дорюунууд. Тэрэньшье зүб. Һү һаалыяар нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые 111 процент гэхэ гү, али 485 центнер һаахын оронда 538 центнер һү һаагаа. Дүй-дүршэлтэй бэрхэ һаалишад тус фермэдэ ажалладаг. Жэлэй дүрбэн сагта харууһалжа байһан үнеэдһээ һү жэгдээр һаахые оролдодог. Энэ шинии, энэ минии гээд, хара амяа хараад байдаг һаалишадые тус фермэдэ олохогүйт. Булгал эбтэй эетэйнүүд, хамтын ажалай түлөө хамсыгаа шаман оролдог зон. Жэл бүри үбһэ тэжээл, һолоомо, зелёнкоёо өөһэдөө хуряажа абадаг.

ТЕЭД БҮХЫ юумэн жэгдэ һайн гэхын аргагүй. Дутагдалнуудаа далдалаад, һайнаа магтаад яажа болохоб. Хабшатар хабһанай забһараар гэдэг хамнай. Манай колхозой 3-дахи отделенидэ тад ондоо байдал үзэгдэнэ. Эндэхи малшад тэжээл бэлдэлгэдэ хабаададаггүй. Зелёнко, һолоомо суглуулжа абаха гэжэ бододоггүй. Зоотехническэ ёһо гуримые сахинагүй, үбһэ тэжээлээ хайра гамгүйгөөр гаргашална. Ехэнхи ушарта үнеэдээ дутуугаар һаа һаахаар, һүүлэй һүүлдэ болзорһоонь урид шэргээжэрхидэг. Һү багаар абтадаг үшөө нэгэ шалтагаан хадаа, малаа олоор һубайруулжархиха ябадалтай тон һулаар тэмсэнэбди. Үнеэд саг болзор соогоо ороондо ороногүй. Туталлаһанайнгаа һүүлээр 18—22 хоногой туршада оготой болохо үнеэе обёоронгүйгөөр гарашадаг һаалишад олон. Энэ хадаа һаалишад, малшадай ажалдаа хайхарамжагүй, һаналаа табидаггүйһөө болоно. Иигэжэ гансал болзор соогоо оровндо ороогүй һубайрһан үнеэд жэл соо үгэхэ ёһотой һүнэйнгөө 50—70 процентыень лэ үгэдэг шуу. Бодоод үзэгты хэды ехэ гарза ажахыдаа хэнэ гээшэбибди. Эгээл нимэ, ахир муу байдалһаа боложо зэлтэрынхид һү һаалыяар түсэб даабаряа саг үргэлжэ дүүргэдэггүй. Жэшээнь, М. Г. Сухаревай даадаг гүүртэ энэ оной түрүүшын кварталай түсэбые ойролоол 82 процент дүүргээ гэхэ гү, али 845 центнер һү һаахын оронда ойролоол 693 центнер һаагаа. Хэлэхэ, дурдаханьшье эшхэбтэр. Түүхэтэ табан жэлэйнгээ түрүүшын хабарые нимэ дүнгүүдтэйгээр угтажа байха гээшэ аягүй. Би зоотехник хүн тула бэеэ сагааруулха гэжэ яашье оролдоногүйб. Эндэ миниишье гэм байха. Теэд зэлтэрынхид яахадаа һү багаар һааха болоо юм? Һү ехээр һааха дүүрэн арга боломжо тэдээндэ бии. Хэрбээ мэргэжэлтын заабаряар үбһэ тэжээлээ хэм хэмжүүр соонь, рационой ёһоор эдюулээд, саг сагтань һайса һаагаад байбал, һүн абтахал ёһотой. Энэ гуримые һаалишад сахинагүй. Талха таряанай зүйл үнеэдтэ хуурайгаар зарим ушарта үгтэнэ. Тэжээлээ һайнаар буйлуулжа үгэхые оролдоногүй.

Жэлэй дүрбэн сагта һолоомо гидролизно аргаар буйлуулжа малдаа эдюулдэг болохомнай. Барагдашагүй ехэ арга боломжоёо дүүрэн хэрэглээд байбал, һүн далай һанаһан соомнай абтахал байха. Гансал оролдолгын хүсэн. Манайда дүй дүршэлтэй, суу байда гараһан ажалай түрүүшүүл олон. Жэшээнь, Р. Б. Халиулина шэнэ жэлһээ хойшо даалгагдаһан үнеэдһээ 10460 килограмм һү һаажа, нэгэдэхи кварталай дүнгөөр түрүү зэргэдэ гаража, аймагай зүгһөө мүнгэн шанда хүртэһэн. Һаалишад Д. Батуева, Ц-Д. Менжикова, Д-С. Цыденова, Ц. Улзутуева, А. Г. Сухарева гэгшэд жэлһээ жэлдэ магтаал хайрада хүртэжэ ябадаг. Мүнөөшье түрүүшүүлэй зэргэдэ ябана.

Малай ашаг шэмэ бүри ехээр абаха, тэрэнэй шанар һайжаруулха гээшэ ехэ зорилго болоно. Малай шэгнүүр ба хүсэ тамирые, һү һаалиинъшье абтасые бүри ехэ болгохо арга боломжоёо хараада абажа үзөөд, манай колхоз шэнэ табан жэлэй түсэб табяа бэлэй. Жэшээнь, ороһо таряанай жэл соохи дундуур абтасые—40, мяха—40, һүн—29 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ хараалаабди. Эдэ бүгэдэ хадаа манай өөһэдымнай бии байгаа арга боломжонууд дээрэһээ харагдажа табигдаһан хараа шугам. Энэ түсэбөө бодото дээрэнь бэелүүлхын тула колхозой правлени, бүхы коммунистнуудай, эдэбхитэд болон малшад, таряашадай хүсэ нэгэдхэн ажаллаһанай ашаар лэ бэелүүлэгдэхэ.

Ю. АЙСУЕВ,
«Мир» колхозой зоотехник.
Зэдэ.

> *Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлһэнэй үндэһөөр, мя[…] һү, үндэгэ, нооһо саашадаа бүри ехээр абадаг боло[…] Тэрэшэлэн үбһэ тэжээл бүхы аргаар элбэгжүүлжэ, […] болон шубуудай тоо толгойе олошоруулха.*
>
> **КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдһээ**

Партиингаа XXIII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр урмашажа[…] жоһон Оронгын механизаторнууд хабарай тарилгын хүдэлмэри[…] түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаа. Эдэ гурбан нүхэдэй дундань […] дархан Жанчип Доржиев коммунистын эрхим жэшээ харуулжа, […] рэйнгөө даалгабарийе хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Тракторнуудһаа газар элдүүрилгын, үрэһэ хүрэнгэ тарилгын, ургасын хойноһоо һалга хэхэ машина, зэр зэмсэгүүд һайн заһабаритай, поли дээр[…]жа байна.

Иигэжэ Улаан-Үдын аймагай «Улаан Оронго» колхозой ме[…]торнууд шэнэ табан жэлэй түрүүшын хабарые бэлэдхэл һайнтайгаа[…]ба.

Ф. СОРОКИНОЙ […]

ЗУУҺАА—95

БЭШҮҮР. Бэшүүрэй совхозой ахалагша хонишон Николай Цырендоржиев абаһан уялгаа дүүргээ. Энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 95 хурьга абахаб гэжэ шиидэһэн юм. Мүнөө отараданъ 510 хурьган абтаад, бүрин […] түлжүүлэгдэжэ байнхай. О[…] хурьгашад Ц. Норбоева, Б. Ч[…] цыренова гэгшэд һайнаар а[…]лана.

А. ГУСЕЛЬНИКОВ.

Партийна эдэбхитэдэй суглаанууд

АМЖАҺАНАА УЛАМ АРЬБАДХАХА

КАБАНСК. Аймагай промышленна предприятинуудай, совхозуудай үргэн ниитэ ажалшад партиин XXIII съездые ажалай эрхим амжалтаар угтаа һэн. Предприяти болон барилгын эмхинүүд нэгэдэхи кварталай түсэб болзорһоонь урид дүүргэв. Тиихэдэ совхозууд һү, мяха, үндэгэ гүрэндэ худалдаха түсэбөө мартын 20-до дүүргэһэн тухайгаа мэдээсээ һэн. Республикын барилгашадай дунда социалис мүрысөө үүсхэһэн Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинатай барилгашадай ажал хэрэг магтаалда хүртэмөөр.

Эдэ бүгэдэ тухай аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ КПСС-эй XXIII съездын дүнгүүд ба партийна организациин зорилгонууд тухай элидхэхэдээ, партиин съездын делегат нүхэр Титов дурдаһан байна.

Гэхэтэй хамта элидхэлшэ аймагай промышленна болон хүдөө ажахын үйлэдбэри дээрэ ушардаг дутагдалнууд дээрэ онсо тогтобо. Шергинскэ, Оймарой совхозуудай, Клюевскэ леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд, партийна комитедүүд шүүмжэлэлдэ ороһон байна.

Элидхэл тушаа 14 хүн үгэ хэлээ. Тимлюгэй цемент-шиферэй заводой горно цехэй партийна эхин организациин секретарь нүхэр Савостьяновай хэлэһэн үгэ олоной анхарал татаба. Тус цех недели соо хоёр амаралтын үдэртэйгөөр хүдэлдэг болоһоор хоёрдохи жэлээ ябана. Тиигэбэшье һара бүхэнэйнгөө даабари амжалтатайгаар, нэгэ жэгдээр дүүргэдэг байна. Ажалай бүтээсэ улам дээшэлнэ, хүдэлмэришэдэй салин хүлһэн дунда зэргээр 7—8 процент ехэ болоно.

Кабанскын аймагай коммунистнуудай түлөөлэгшэд партиин XXIII съездын шиидхэбэринүүдые үнэн зүрхэнһөө һайшааба. Шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлые амжалта түгэсөөр дүүргэхэбди гэжэ үгэеэ үгэбэ.

Н. НОПКОВ.

ИНТЕНСИФИКАЦИИН ЗАМААР

ПЕТРОПАВЛОВКА. Зэдын аймагай колхоз, совхозууд шэнэ табан жэлэй туршада ороһо таряа 40 процент, мяха—25 процент, һү—41 процент, нооһо—18 процент, үндэгэ—2,5 дахин ехээр абадаг болохоор харааланхай.

Зүгөөр эдэ дүнгүүдые ямар аргаар түйлахаб, тэрэнэй түлөө юу хэхэб гэһэн ехэ хөөрэлдөөн аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ болоо.

Нэн түрүүлэн газар баялигай ашаглалгые интенсификациин замда оруулха шухала. Тэрэнэй тулада газараа болбосон ёһоор элдүүрилхэ, севооборот нэбтэрүүлхэ, агротехникые эрхэ бэшэ нарин нягтаар баримталха, сабшалан эрид һайжаруулха гээшэ түрүүшын ээлжээндэ шиидхэгдэхэ хэрэг мүн гэжэ тоолоно.

Республикын арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Семеновой хэһэн элидхэл тушаа 12 хүн үгэ хэлэбэ. Тэрэшэлэн КПСС-эй XXIII съездын делегат, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой тракторна бригадын бригадир нүхэр В. П. Калёнов һонирхолтой үгэ хэлэбэ. Тиихэдээ партиин энэ ехэ хуралдаанай удха шанар тухай, Москвада хараһан үзэһэнөө, һонирхоһон гайхамшагта юумэнүүдээ дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

ТУЛ АБАЖА, МАЛАА УДХЭДЭГ

Захааминай аймагай ажахынуудай хамаг олзо доходой 90 гаран процентнь мал ажалһаа абтадаг юм. Тиимэһээ тус аймагайхид ажахынгаа гол һалбари—мал ажалые ашаг олзо ехэтэй болгохые нангин хэрэгнай гэжэ тоолодог. Теэд бодото дээрээ ямар бэ? Аймагай колхозуудта жэлһээ жэл бүри хэдэн зуугаад эхэ мал һубайрна. Тэдэнь түл үгэнгүй, жэлэй туршада харууһанда байгаад, үбһэ тэжээл хороолсоод, нэгэшье мүнгэнэй олзо оруулнагүй.

Энээниие баримталаад үзэебди. Нёдондо аймаг дотор 100 үнеэн бүриһөө (туталлаха гунжад ороно) 68 тугал абтаһан гэжэ гү, али тоолохоодо, 2500 түл дутуу абтаһан байгаа. Ихэдээ аймагай колхозуудта 2500 үнеэд, гунжад түл үгөөгүй бшуу. Эдэнь мал адуулагшадта харюулагдаад, бэлдэһэн тэжээл эдилсээд гараһан байна. Илангаяа мал олоор үсхэбэрилдэг «Коммунизм», «40 лет Октября», «Родина», «Дружба» колхозууд зуун эхэ малһаа тоншье үсөөн—гурбанай нэгэ хуби түл абаһан байха юм. Олоо доход оруулха ондоо һалбаригүй эдэ ажахынууд урдаһшье үсөөн тугал абадаг һэн. Энэ жэлшье биранагүй. Шалтагааниинь гэхэдэ, ажахынуудай болон аймагай зоотехнигүүд эхэ малые саг болзортонь урэжүүлхэ тушаа анхаралаа табинагүй.

Энэ жэлэй январь, февраль һарануудта туталлаһан 1533 үнеэдэй ойролоол 677 толгойнь урэжүүлэгдэнхэй. Мүн 1826 гунжа, хашарагуудай ойролоол 112 толгойнь нэгэдэхи кварталда оровндо табигдаһан. Үшөө урда жэлэй эсэс багта олоороо туталлаһан хэдэн зуугаад үнеэд 3—4 һара соо урэжүүлэгдээшьегүй ябана ха юм. Жэшээнь, XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Н. Б. Михеев, гл. зоотехник Я. А. Николаев) 442 толгой гунжа, хашарагуудай ойролоол 17 толгойнь январьһаа хойшо туталлаһан. 201 үнеэдэй 129-ниинь туталлаха болоо. Мүн хамагһаа олон үнеэтэй «Коммунизм» колхоз, (түрүүлэгшэнь нүхэр Санжитов, зоотехнигынь нүхэр Жалсараев) туталлаһан 275 үнеэнһээ 59-ыень. 300 гаран хашараг, гунжадай ойролоо 4 толгой оровндо оруулаа. Мүн «Байкал», «Родина», «40 лет Октября» колхозуудта үлүү юумэнь үгы.

Эндэһээ харахада, аймагай ажахынууд байгша ондо мүн лэ олон тугал абаха аргаһаа һалашаба. Үнеэдые искусственна аргаар урэжүүлхэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаха аад, тоогдоногүй.

Гол түлэб мал ажал эрхилдэг Захааминай колхозууд энэ шухала хэрэгые юундэ тооногүй гээшэб? Ажахынууд малай һүрэг олошоруулгада иимэ харюусалгагүйгөөр юундэ ханданаб? Энэ хадаа зоотехнигүүд болон хүтэлбэрилэгшэдэй тон харюусалгагүйгөөр хандаһан дээрэһээ болоно гэжэ сэхэ хэлэлтэй.

Аймагай хүдөө ажахын управлениин мэргэжэлтэдэй нютаг бүридэ ехэ хүдэлмэри хэжэрхиһэниинь харагданагүй. Тэдэнэр өөһэдынгөө үүсхэлээр һайшаалтай дурадхалнуудые оруулжа, мал ажахы эрхилдэг энэ аймагтаа түрүү онол арга, дүй дүршэл нэбтэрүүлхээр байгаа. Тоо, баримтануудые телефоноор суглуулжа һууханань, тэдэнэй ажал һайжа[…]хагүй.

Мүнөө хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ КПСС-эй XX[III] съездын шухала тогтоолнууда[й] […]таад, табан жэлэй түсэб бэелү[үл]лэгдэжэ байхада, ажахын һал[ба]ринуудые саашадань хүгжөө[хэ] тухай бодомжологдохо ушар[тай]. Илангаяа хүдөө ажахын упр[ав]лениин зүгһөө шалгалта, хин[а]лта хэгдэжэ байха, ажахын тоо[…] нэбтэрүүлэгдэхэ болоһо. Ма[л] фермэ, гүүртэнүүдэй хүдэлм[э]рийе шалган, алдуу эндүүень […] һаха заабари, туһаламжа мэр[гэ]жэлтэдэй зүгһөө үгы байбал, а[жа]хые зүбөөр, ашаг олзотойгоор [хү]тэлбэрилхэ гээшэ бэрхэтэй […]логдохо бшуу.

Д. АЮШЕЕВ.

БҮРИМҮҺЭН ҺАЙШААГДАНА

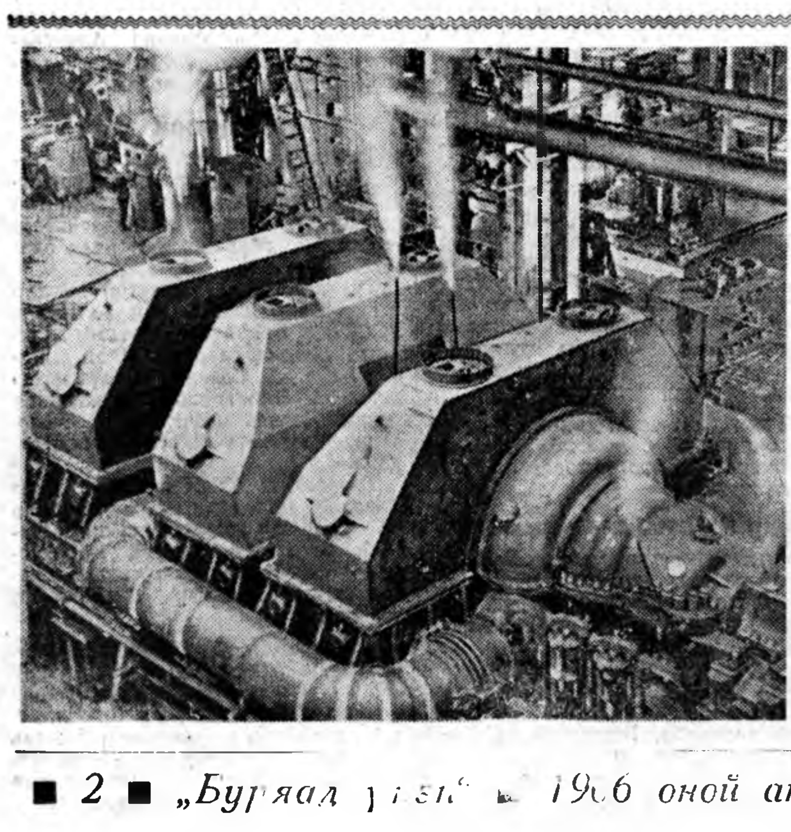
Хэжэнгэ, Худанай али олон нютагуудаар хүдэлжэ байдаг 200 гаран коммунистнууд һаяхан совхозойнгоо түб һууриндахи Культурын байшанда сугларба. Эндэ совхозой партийна организациин хамтын суглаан зарлагдажа, КПСС-эй XXIII съездын дүнгүүд тухай, партийна организациин зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Тус асуудалаар КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Раднаев дэлгэрэнгы элидхэл хэһэн байна.

Элидхэлэй һүүлээр совхозой директор нүхэр Дугаров шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй нэгэдэхи кварталые ямар үрэ дүнтэйгөөр дүүргэһэн тухайгаа хөөрэбэ.

Һаяхан Ленинэй орденоор шагнагдаһан республикын суута һаалишан коммунист нүхэр Дамбаева ажал хэрэг тухайгаа, шэнээр абаһан уялга тухайгаа һонирхолтойгоор элидхэбэ. Тэрэшэлэн нэгэдэхи отделениин партийна организациин секретарь нүхэр Цыденов, найман жэлэй интернат һургуулиин багша нүхэр Балданов, хоёрдохи отделениие эрхилэгшэ нүхэр Намдаков болон бусад үгэ хэлээ.

Хэжэнгын коммунистнууд партиин XXIII съездын абаһан шиидхэбэринүүдые бүгэдөөрэн һайшааба. Мүн саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудаа тодорхойлбо. Тиихэдэ болохоёо байгаа СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые амжалтатайгаар угтахаар шиидэбэ.

Ж. БАДМАЕВ,
Р. ЦЫМПИЛОВ.
Хориин аймаг.

ЛЕНИНГРАД. Конаковско ГРЭС-тэ эльгээгдэхэ 300 мянган киловатт хүсэтэй турбина. Энэ турбина КПСС-эй XXIII съездын нээгдэхын урда тээ металлическа заводто туршажа үзэгдэһэн байна.
ТАСС-ай фотохронико.

ХҮНГЭН, ДУЛААН, АНИРГҮЙ

Һая боложо үнгэрһэн партиин XXIII съезд СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэбэй Директивэнүүдые баталан абаба. Табан жэлэй туршада хаа хаанагүй шэнэ барилга олоор эрхилэгдэхэ. Промышленна, культурно-ажаһуудалай барилгануудые богони болзор соо барижа дүүргэхын тула барилгын материал ехээр хэрэглэгдэхэ юм. Шулуу, модо, хирписэ гэхэ мэтэ барилгын материал нютагуудта яһала элбэг бии. Теэд эдэ материалнуудые индустриальна бэшэ гэжэ тоолоод, һүүлэй үедэ барилгада багаар хэрэглэнэ. Энэнь тон буруу гээшэ гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев партиин XXIII съездэ хэһэн тоосоото элидхэл соогоо зааһан юм.

Манайшье республикада хямда сэнтэй барилгын материал хүсэд һайнаар хэрэглэгдэнэгүй. Барилгые индустриальна үндэһэ һууритай болгохо гэһэн хараа шугам бэелүүлхэтэй хамта, нютагай барилгын материал хэрэглэхэ тон шухала. Буряад нютагнай иимэ материалнуудаар элбэг.

Һүүлэй жэлнүүдтэ хямда сэнтэй шэнэ материал—перлит барилгада яһала үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоо. Тэрэниие халаахада хүбхыжэ, хэмжүүрээрээ ехэ болодог юм. Перлидэй иимэ шанарынь хараада абтажа, промышленностьда хэрэглэгдэжэ эхилээ. Ашажа иишэ тиишэнь зөөхэдэ хүндэ бэшэ энэ материал хямда байхаһаа гадна, үшөө нэгэ һайн илгаатай юм. Тэрэ абяа, дулаа табидаггүй, тиимэһээ бүри шухала гэжэ тоологдодог.

Республикымнай Загарайн аймагта перлидэй хэбтэшэ олдонхой. Буряадай геологическа управлени 1959 онһоо эндэ геолого-шэнжэлэлгын хүдэлмэри хэжэ байһаар. Ашагта малтамалнуудай хэбтэшэ тодорхойлхо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи гүрэнэй комиссии Загарайн аймагтахи Мухар-Талын перлидэй хэр зэргын нөөсэтэй байһые тодорхойлжо үзэһэн юм. Тиихэдэ тэрэниие промышленна аргаар хэрэглэжэ болохо гэһэн тобшолол хэгдээ һэн. Шэнжэлэгдэһэн нэгэ газарта перлит малтан абаха карьер тэрэ үедэ байгуулагдаа. «Татарский ключ» карьероуправлениин хүдэлмэришэд мүнөө жэлдээ 26 мянган кубометр перлит малтан абадаг.

Халажа хүбхыһэн перлидэй панелеэр түрүүшын гэрнүүд Эрхүү, Шелехово городуудта баригдаа. Промышленна барилгада перлит үргэнөөр хэрэглэгдэжэ эхилбэ. Эрхүүгэй алюминиевэ заводой хананууд перлитбетон панелеэр бодхоогдонхой. Улаан-Үдын гэр барилгын комбинат томо перлитбетон панельнуудые бүтээдэг болоо. Нёдондо Улаан-Үдэ городто иимэ панелеэр табан дабхар 7 шэнэ гэр баригдаһан байна.

Мүнөө Мухар-Талын перлит Улаан-Үдэ, Эрхүү, Шэтэ, Красноярск, Братск, Барнаул болон бусад городуудай шэнэ барилгануудта хэрэглэгдэдэг болоо. Энэ баримта юу гэршэлнэб гэхэдэ, хямда сэнтэй барилгын материал—перлит Зүүн Сибириин олон барилгануудта үргэнөөр хэрэглэгдэжэ байна. Ойрын жэлнүүдтэ перлитовэ промышленность бүри ехээр хүгжөөгдэхөөр хараалагдана. Барилгые богони болзор соо, һайн шанартайгаар бүтээхын тула барилгын хүдэлмэри оньһожоруулха, индустриальна арга нэбтэрүүлхэ шухала байһаниинь мэдээжэ. Мүн тиихэтэй хамта барилгын конструкцинуудые шэгнүүрээрнь хүнгэн болгохо зорилго шиидхэхэ ёрилтэ табигдана.

Перлитбетоноор бодхоогдоһон гэрнүүдэй хана хирписээр бариглаһан ханаһаа хоёр дахин шахуу нимгэн аад, һайнаар дулаа баридаг. Иимэ барилга шэгнүүрээрээ хүнгэн байдаг. Энэнь манай эндэхи шэмэрүүн хүйтэн, зарим нютагуудта ходо хүрэнги газартай, мүн газарай хирэ хирэ болоод лэ хүдэлдэг эрхэ байдалда яһала таарамжатай юм.

Индустриальна барилгада перлит хэрэглэхэ ехэ арга боломжо бии. Хүнгэн бетон, тэрэнэй зүйлнүүдые, абяа табидаггүй штукатура, промышленна, энергетическэ түхеэрэлгэ, тепловой сеть, холодильна түхеэрэлгэ хэхэ зүйлнүүдые перлидһээ абажа болохо.

Буряадай геологическа управлени научно-шэнжэлэлгын институдуудтай хамта перлидэй хэбтэшэ шэнжэлэн тодорхойлхо хүдэлмэри үргэлжэлүүлһээр. Холисогүй перлидһээ гадна нэгэ бага ондоо шанартай, илгаатай шулуун мэтэ перлидэй бии байһаниинь элирүүлэглээ. Тэрэниие халаахада мүн лэ хүбхыдэг, тиимэһээ барилгада хэрэглэжэ боломоор юм. Перлидһээ гадна липатит, туф Мухар-Талада олдонхой. Эдэ малтамалнуудые цементтэй холиходо, бэхи һайн барилгын материал болодог.

Табан жэлэй туршада шэнэ барилга олоор эрхилэгдэхэ гэжэ дээрэ хэлэглээ. Тиимэһээ барилгын материалнуудые, тэрэ тоодо перлидые, аша туһатайгаар хэрэглэхэ асуудал шиидхэхэ гээшэнь шухала юм. Мухар-Талын нютагай гол баялиг—перлит саашадаа ехээр малтан абтажа, барилгада үргэнөөр хэрэглэгдэхэ. Тиихын хажуугаар энэ баялигтай суг малтан абтадаг ондоо малтамалнуудые цементнэ промышленностьда, пеношэл, минеральна хүбэн үйлэдбэрилгэдэ хэрэглэжэ болохо. Тиигээ һаа, перлит малтан абалга бүри хямда сэнтэй байха һэн. Харин мүнөө барилгын шухала материалтай малтан гаргагдадаг малтамалнууд миин хаягдажа байһаар. Мухар-Талын баялигые комплексноор ашаглаха асуудал шиидхэхээр болоо. Перлид[эй] […]нуудые үйлэдбэрилхэ предп[рияти]нуудые тодорхойлхо хэрэгт[эй]. […]зүйлнүүдһээ элдэбын а[…] шэлэй утаһа үйлэдбэрилжэ [бол]моор. Эдэнь арадай ажахы[да] хэрэгтэй, шухала байха юм. […] гаалиин баялигуудые ком[плекс]ноор ашаглажа эхилбэл, [мал]абалгын хүдэлмэри гаргаша[…]тай болохо, олон малтам[ал] аша туһатайгаар хэрэглэгдэ[хэ].

Халаан хүбхылгэһэн пе[рлит] үйлэдбэридэ, арадай ажахы[да] […]тэнөөр хэрэглэхын, эконо[ми] аша туһатай болгохын тү[лөө] […]тамалнуудые бутаруулан […] шанаржуулха түхеэрэлгэ[…] оньһожоруулагдамал томо […] эмхидхээ һаа таарамжатай. […]гэбэл жэлдээ 100 мянган […] метр перлит малтан абтаха (…до 26 мянган кубометр хү[…]һэн) байна. Мүн перлит ха[…] хүбхылгэдэг үйлэдбэриин […] шадал 50 мянган кубометр[…] гэжэ боломоор. Перлид[…] хамта абтадаг малтамал[…] хэрэглэжэ, шэлэй утаһа, пе[…] гэхэ мэтэ зүйлнүүдые үйлэд[бэрил]хэ шухала. Иимэ хэмжээ [ав]га ойрын жэлнүүдтэ бэели[…] капитальна һомололго ех[э] туһатайгаар гаргашалагдаха, [пер]лит малтан абалгын үнэ сэн [буу]даруулагдаха ушартай.

Промышленна предприяти[…]дай үйлэдбэрийе гүрэнэ[…] оруулхаар эмхидхэхэ, үйлэд[бэри] нарижуулан һайжаруулха, […]лай бүтээсэ дээшэлүүлхэ ш[ухала].

Зүүн Сибириин барилгы[н ин]дустри бүхы хэмжээгээр хүг[жөөхэ] арга боломжо, ашагта малт[амал]нууд яһала бии. Эдэ арга [боло]жоёо зүбөөр лэ хэрэглэхэ с[…]

Ф. КОВАЛЬСКИ[Й],
Буряадай геологоуправлени[…]
Сэлэнгын экспеди[ци]
главна гео[лог]

Түнхэнэй аймаг соо Дари Балдановна Алсыевае мэдэхэгүй хүн үсөөхэн лэ байха. Энэ нүхэр айл, аймагтаа һайн һайхан ажалаараа алдар солотой болонхой. Аяар гушан жэл соо үнеэ һааха гээшэмнай амархан ажал бэшэ ха юм.

— Би мүнөө 47 хүрэжэ ябанаб. Арбан зургаа наһанһаа һаалишан боложо эхилээ һэм. Тэрэ гэһээр үнихэн саг үнгэрбэл даа,—гэжэ Дари Балдановна хөөрэнэ.

Энэ хугасаада һаалишанай һааһан һү хэмжэбэл, хэдэн цистернэ болохо байха. Залуу үетэнине өөрынгөө баян дүй дүршэлдэ саг ургэлжэ һургажа байдаг.

Дари Балдановна малшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хододоо илажа гарадаг. Үнгэрһэн гурбан жэл соо энэ һаалишанһаа ехэ һү һааһан малшан бухы Аха, Түнхэндэ байтаагүй һэн. Ажалдаа амжалта түйлаһанайнь түлөө Дари Балдановна Алсыевае партиин райком, аймгүйсэдком, үйлэдбэриин управлени, мүн колхозой правлени үнэтэ бэлэгүүдээр, Хүндэлэлэй грамотануудаар нэгэнтэ бэшэ шагнаһан байха.

Энэ нүхэр үнгэрһэн жэл соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1973 килограмм һү һааһан. Иигэжэ Дари Балдановна абаһан социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Иимэ хэмжээнэй һү нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ һааха гээшэмнай Түнхэнэй эрхэ байдалда ехэхэн амжалта гээшэл даа.

Мал ажал дээрэ амжалтанудые түйлаһан республикын түрүү хүнүүдэй тоодо нүхэр Алсыева оролсоһон байба. Энэ нүхэрые СССР-эй Верховно Соведэй Президиум Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаа. Иимэ ехэ хайра хүндэдэ хүртөөд байхадаа, Дари Балдановна Коммунис партияа, Совет правительстваяа магтахын ехээр магтан, баясахын ехээр баярлаба.

— Совет засагай үедэ, коммунизм байгуулха сагта юрын малша хүнэй ажал хүдэлмэри иимэ хүндэтэй болоо байна даа. Орден абамаар хүдэлөөб гэжэ огто һанаагүйб. Үшөөл һайса хүдэлжэ, парти ба правительствынгаа анхарал оролдолгые харюулха ёһотойб,—гэжэ Дари һаалишан хөөрэнэ.

Тэрэ 15 үнеэ һаадаг. Мүнөө 14 үнеэниинь тугаллаад байна. Нэгэдэхи кварталда үнеэн бүриһөө 650 килограмм һү һааха гэһэн уялгаяа нэрэтэй солотойгоор бэелүүлээ.

Газаа дулааржа, хүнэй зүрхэ сэдьхэл тэнигэржэ, ажаллахадашье урматай болонхой. Хабарай нэгэ иимэ үдэр нүхэр Алсыевагай ажалладаг Түхэреэнэй фермэдэ ерэбэбди. Эндэ үдэшын һаам түлэг дундаа ябажа байгаа һэн. Сагаан халаад үмдэһэн һаалишад забда сүлөөгүй. Дари Балдановнашье һахы һалаг.

ШАГНАЛАЙНЬ ХАРЮУДА

Дари Балдановна Алсыева үнеэ һааха, эдеэлүүлхэдээ имагтал зоотехническэ наукын заабари зүбшөөлые дүүргэдэг, түрүү һаалишадай дүй дүршэл хэрэглэдэг. Үнеэнэй хүхэ дэлэндэ массаж хэнгүй, бүлеэн уһаар угаангүй һааха гээшэ зэмэтэ ябадал, ёһо бусын ушар гэжэ энэ һаалишан тоолоно.

— Массаж хэнгүй һаахада, үнеэн бүхэнһөө сүүдхэ соо дунда зэргээр нэгэ стакан (200 грамм) һү дутуу абаха болоно. Жэшээнь, манай фермэ дээрэ энэ ушарһаа 40-өөд килограмм һү сүүдхэ бүхэндэ хии алдаха байна. Тиимэ дээрэһээ малайнгаа хүхэ дэлэнгые һайса нидхэрхэ, угааха гээшэ һаалишан бүхэнэй нангин уялга, ёһо гурим болохо зэргэтэй, —гэжэ Дари Балдановна залуу һаалишадые һургадаг.

Тиихэдэ Дари Балдановна һая тугаллаһан үнеэдые үдэртөө 3—4 дахин, зарим ушарта таба дахин һаадаг заншалтай. Тиихэдэнь үнеэнэй һү болбосоруулдаг булшархай һайса хүгжэнэ, мал һүтэй болоно. Энэ һаалишан малаа саг болзортонь шэргээдэг, тугаллаһан үнеэдые нарин нягтаар эдеэлүүлдэг, харууһалдаг байна.

Дари Балдановна Алсыева һаагдадаг 14 үнеэдһээ, сүүдхэ бүри 130—140 килограмм һү һаана. Жэшээнь, «Черуха», «Сивуха» гэжэ нэрэтэй үнеэдынь сүүдхэдэ 12—13 килограмм хүрэтэр һү үгэнэ. Тиин тэһээ Нина Колосова эды шэнээн үнеэдһээ сүүдхэ бүхэндэ оройдоол 50 гаран килограмм һү һаана, ондоогоор хэлэхэдэ, үнеэн бүхэнһөө арай гэжэ дүрбэн килограмм һаана ха юм. Нина Колосова түрүүшүүлэй дүй дүршэлые ажал хүдэлмэридөө халан абанагүй. Зоотехническэ захяа заабарийе сүм дүүргэнэгүй бшуу.

Нүхэр Алсыева 1966 ондо үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр 2000 килограмм һү һааха уялгатай. Ордентэ һаалишан абаһан уялгаяа заатагүй дүүргэхэл байха. Энэнь Эсэгэ орондоо бэлэг, парти, правительстводоо баяр болохо.

Б. ШИРЕТОРОВ,
манай штатнабэшэ корреспондент.

ЛЕНИНСКЭ ШАНГАЙ ЛАУРЕАДУУД

Ким М. В.

Непокойчицкий В. С.

Иванов В. К.

Имашев Н. У.

Дьяков Б. Ф.

Абрикосов А. А.

ТАСС-ай фотохронико.

НАЙМААШАН БА НАЙМААНАЙ ГҮЙСЭ

Улаан-Үдэдэ республикын эд хэрэглэгшэдэй кооперациин XII съезд боложо үнгэрбэ. Энэ хуралдаан дээрэ нютаг нютагай үргэн ниитэ пайщигуудые түлөөлжэ ерэһэн гурбан зуу гаран делегадууд, Бурладай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин, республикын худалдаа наймаанай эмхинүүдэй болон партийна, советскэ органуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, бусад областьнуудһаа уряалаар ерэһэн айлшад хабаадалсаа.

Съезд республикын эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэри болон саашанхи хүгжэлтын зорилгонууд тухай Буркоопсоюзай правлениин, шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэлнүүдые шагнажа, зүбшэн хэлсээ. Мүн Буркоопсоюзай соведэй гэшүүдые, правлениин түрүүлэгшэ болон гэшүүдые, шалгалтын комиссиие һунгаһан байна. Тиихэдэ эд хэрэглэгшэдэй кооперациин РСФСР-эй IV, СССР-эй VII съездэ ошохо делегадуудые һунгаа.

Съездын хүдэлмэри тухай манай корреспондентын тэмдэглэл доро толилогдобо.

Арад зоной ажаһуудалай али бүхы хангамжые эрид һайжаруулха, тэдэнэйгээ хүдөөдэхи худалдаа наймаанай болон эдеэ хоолой предприятинуудай хүдэлмэрийе улам үргэдхэн, эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг ехээр үйлэдбэрилэн худалдаха зорилго КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүд болон табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүд дотор табигданхай. Шэнэ табан жэлэй энэ шухала зорилгонуудые бэелүүлгэдэ хүдөөгэй эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэд айхабтар ехэ үүргэ гүйсэдхэхэ болоно.

Мүнөө республикын хүдөө нютагуудаар 2266 наймаалагшадтай 1452 магазин, ларёк болон киоскнууд ажаллана. Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хангадаг мянган хүн бүридэ 5 хүдэлмэрилэгшэдтэй магазинууд хүртэнэ. Табан жэлэй түсэбөөр 7—8 наймаалагшадтай болохо.

Һүүлэй жэлнүүдтэ парти, правительствын зүгһөө ажалшадай салин хүлһэнэй, колхознигуудай пенси тэдхэмжын хэмжээе дээшэлүүлһэнэй, хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдан абаха үнэ сэнгые нэмэжэ, зарим эд бараанай үнэ хямдаруулһанай ашаар республикын совхозуудай хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай мүнгэн орлого нилээд дээшэлһэн байна. Энэ хадаа худалдаа наймаанай гүйсые улам хурдадхаха эрхэ байдал олгожо үгөө.

Үнгэрэгшэ 1965 оной туршада хүдөөгэй хүн зондо 120.808 мянган түхэригэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдажа, түсэб 100,4 процент дүүргэгдээ. Хэрбээ һүүлэй тоосоото дүрбэн жэлдэ республика дотор худалдаа наймаанай ургалта 18,9 процент болоһон байбал, тэрэнэй 7,9 процентнь гансахан 1965 ондо түйлагдаһан байха юм. Эд бараа наймаалгын иимэ ехэ ургалта республикын кооперациин түүхэдэ урдань байгаагүй. Зүгөөр худалдаа наймаанаа хаанагүй һайн бэшэ. Жэшээлхэдэ, Яруунын, Загарайн, Захааминай, Прибайкалиин, Хойто-Байгалай, Хориин аймагуудай эд хэрэглэгшэдэй кооперацинууд худалдаа наймаанайнгаа түсэбые дүүргээгүй, таһалдуулһан байха юм.

Һүүлэй жэлнүүдтэ хүдөөгэйхид урданайхида орходоо олон янзын эд бараа, эдеэ хоолой зүйл болон соёл культурын хэрэгсэл ехээр абадаг болонхой. Жэшээлхэдэ, 1965 ондо, 1958 онойхитой сасуулхада, тоһо 7,6 дахин, кондитерскэ бараа—2, элдэб консервэ—2, электротовар—4, радио хэрэгсэл—2,5 дахин ехые абаһан байна.

Хүн зондо ямар эд бараанай хэрэгтэй байһыень шэнжэлжэ, шудалжа мэдэдэггүй байһан дээрэһээ урид хэһэн захилаа жэл соогоо хэдэ дахин хубилгаха, захиһан бараагаа абахаяа арсаха гү, али захяагүй, ондоо бараа абахые оролдохо ябадал олон удаа гарадаг байна.

Эдэ баримтанууд юу гэршэлнэб гэхэдэ, манай зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд наймаа хэжэ үшөөл һураагүй, холын хараа бологүй, худалдаа наймаанай хэрэгые экономическа талаар үндэһэлэн түсэблэжэ шададаггүй байһыень харуулна.

КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүд дотор худалдаа наймаанай түрүү арга дүршэлнүүдые үргэнөөр хэрэглэхэ, арад зондо эд бараа хүргэхэ таатай зохид арга, захил абалга, барааень гэртэнь хүргэжэ үгэхэ зэргые дэлгэрүүлхэ, хүдөөгэй холын айлнуудые хангаха нүүдэл наймаа хүгжөөхэ талаар шанга эрилтэ табигдаһан байна.

Шэнэ магазинуудые бариха, нүүдэл наймаа бүри хүгжөөхэ, худалдаа наймаанай түрүү дүй дүршэл, арга маягуудые дэлгэрүүлхэ выставкэ, яармаг зэргые эмхидхэжэ, хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжые мэдэжэ байха, мүн худалдаа наймаанай материально-техническэ баазые бэхижүүлхэ, наймаашадай мэргэжэл шадабарийе дээшэлүүлхэ талаар яһала оншотой хэмжээнүүд абтаха байна гэжэ Буркоопсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр **А. А. Именохоев** тоосоото элидхэл доторoo тэмдэглэбэ.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудые республикын Худалдаа наймаанай министерствын харьяата баазанууд һайнаар хангана гэхын аргагүй. Хүдөөгэй кооперацинуудай захилые түрэл бүриин бараа, хубсаһа, гутал гэхэ мэтын зүйлнүүд дээр, тоо, шанар, хэм хэмжүүрээршье гүйсэд хангажа биранагүй. Буркоопсоюзай эд бараанай захил 1965 ондо миил 72 процент хангагдаа. Тиихэдэ 400 мянга гаран түхэригэй бэлэн хубсаһан, 732 мянган түхэригэй трикотаж хубсаһан дутуу үгтөө. Илангаяа нютагай промышленностиин харьяата предприятинууд үйлэдбэрилдэг хубсаһанай, илангаяа пумаажан бүдөөр оёһон үмдэ, хүбэнтэй хүүртиг, һэеы гуталай захилые тоо, хэмжүүрээрнь зохилдуулан дүүргэнэгүй. Энэнь худалдаа наймаанай хэрэгтэ, мүн ажалшадай эрилтые хүсэлдүүлхэ ябадалда угаа муу.

Ниитын эдеэ хоолой хангамжые хүгжөөхэ, һайжаруулха талаар парти, правительство угаа ехэ анхарал табина.

Шэнэ табан жэл дотор ниитын эдеэ хоолой наймаанай эрьесые 45 процент, нютагай кооперацинуудай өөрын продукци бүтээн гаргалгые 70 процент дээшэлүүлхээр хараалагданхай. Тиихэдэ бүтээн гаргадаг эдеэ хоолой зүйлнүүдэй шанарые һайжаруулха, үныень хямдаруулха тушаа тусхай анхарал табигдаха юм. Һүүлэй жэлнүүдтэ энэ талаар нилээд амжалта түйлагдаа. Тиигэбэшье дутагдалнууд олон. Илангаяа Зэдын, Яруунын, Загарайн, Кабанскын аймагуудта ниитын эдеэ хоолой зүйлнүүд тон үнэтэй.

Республикын аймагуудай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин харьяата эдеэ хоолой предприятинуудай бүтээн гаргадаг элдэб түрэлэй торт, пряник, халааша, булка, пирог, колбаса, шанаһан, шараһан шубуунай, малай мяхан, дараһан, дабһалһан, консервэлһэн элдэб һархяаг, овощ, үлир, шасаргана гэхэ мэтын нютаг нютагай ой шэбэрэй баялигуудаар хэһэн, варени, компот болон янза бүриин унда харяаха уһан эндэ эмхидхэгдэһэн выставкэ дээрэ табяатай. Бодото байдал дээрээ арад зоной үргэн хэрэглэмжэдэ эдэ зүйлнүүд элбэгээр гаргагданагүй тэжэ үгэ хэлэгшэд, делегадууд шүүмжэлһэн байна.

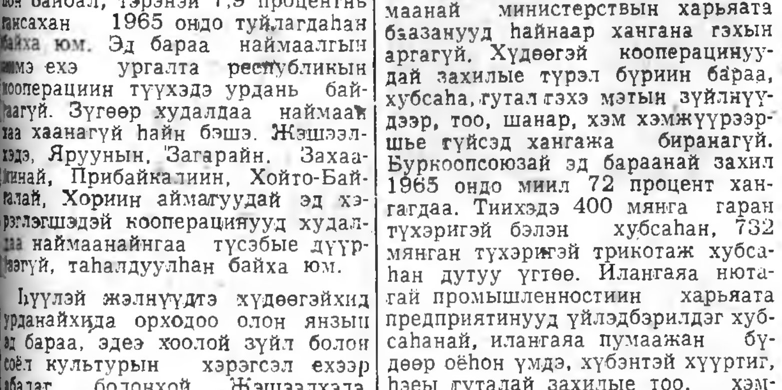
Съезд дээрэ делегадууд: Ивалгын сомоной Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Черненко,** Кабанскын аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр **Песков,** Хориин аймагай потребсоюзай шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр **Борисов,** Баргажанай аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр **Стельмашенко,** Мухар-Шэбэрһээ нүхэр **Ламожапов,** Түнхэнһөө нүхэр **Парнаев,** Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагһаа нүхэр **Доржиев,** Зэдын аймагай Оёорой совхозһоо нүхэр **Тармаев,** Хойто-Байгалай аймагһаа нүхэр **Марков** болон бусад үгэ хэлээ. Эдэнэр бүгэдэ хүдөөгэй эд хэрэглэгшэдэй худалдаа наймаанай предприятинуудта бии байһан дутагдалнуудые шүүмжэлхэ зуураа, тэдэниие зайсуулха, арад зоной хэрэглэмжые улам һайнаар хангаха арга боломжонууд тухай, кадрнуудые бэлэдхэхэ, түсэблэлгын болон экономическа хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа тоггобод.

КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **А. У. Модогоевой** хэлэһэн үгые съездэ хабаадагшад ехэ анхаралтайгаар шагнаба.

Съездэ хабаадагшад бүгэдэ КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые, шэнэ табан жэлэй зорилгонуудые бодото ажабайдал дээрээ бэелүүлхэ тухайгаа мэдүүлбэ.

Буряадай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин шэнээр һунгагдаһан правлениин түрүүлэгшээр **А. А. Именохоев** баталагдаһан байна.

Д. ЦЫБЕНОВ.

«Коопзверопромхоз» трестын ангай ажахые эрхилэгшэ В. В. Осипов съездэй делегадуудта республикынгаа ой тайгын баялигуудые— ангай үнэтэ арһа харуулжа байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ТОЛИЛОГДООГҮЙ БЭШЭГЭЙ ҮНДЭҺӨӨР

Хэжэнгын совхозрабкоопой хүдэлмэрилэгшэд пайщигуудайнгаа хэрэглэмжэ, эрилтые һайнаар, ханганагүй. Мүнөө дээрээ хомор аад, үсөөнөөр наймаанда гарадаг эд бараа магазинуудта зүбөөр хубааха, хүртэһэн тоото товарые бүгэдыень худалдаанда гаргаха талаар совхозрабкоопойхид тогтоогдемол гурим хазагайруулна. Жэшээнь, февралиин һүүлээр Хэжэнгын совхозрабкоопой баазада трикотаж хубсаһан (рейтуза, джемпер гэхэ мэтэ) ороһон аад, һүүлдэ мэдэхэдэ, магазинда харагдангүйгөөр «наймаалагдашаһан» байха. Пайщигуудай зүгһөө энээн тушаа гомдолой ороходо, райунивермагта шалгалта болоожо. Танил таладаа доогуур үгэхэ гэжэ наймаалагшадай дараһан хэдэн рейтуза олдоһон юм. Тэдэ совет худалдаа наймаанай дүрим эбдэдэг наймаалагшад, совхозрабкоопой хүтэлбэрилэгшэд ямаршье зэмэ харюусалгада хабаадуулагданагүй. Иимэ удхатай бэшэг Хэжэнгэ тосхонһоо манай редакцида ерээ һэн.

Апрелиин 7-до совхозрабкоопой правлениин тусгаар заседани татагдажа, тэндэ энэ бэшэг зүбшэн хэлсэгдээ. Тэрээн соо хэлэгдэһэн шүүмжэлэл, баримтанууд гол түлэб тодоржо, саашадаа худалдаа наймаанай дүрим наринаар сахиха, илангаяа мал ажалай холын гүүртэ, отарануудта хүдэлдэг зоной эрилтые һайнаар хангаха талаар тодорхой хэмжээ ябуулганууд хараалагдаа. Хэжэнгэ тосхондохи райунивермагай наймаалагшад, совхозрабкоопой түрүүлэгшэ нүхэр Амагаев, завторг нүхэр Шевчук гэгшэдтэ совет худалдаа наймаанай гурим эбдэһэнэйнь түлөө шангаа һануулга хэгдэжэ, саашадаа али нэгэн хазагайруулга гаргабал, бүри хүндөөр хэһээгдэхэ зэргэтэй гэжэ тоологдобо гэжэ Хорнин аймпотребсоюзой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Б. Доржиев манай редакцида мэдээсэбэ.

ХУШАЛТАТАЙ ОГОРОД ЕХЭЭР ТАРИХА

Хүн бүхэндэ абажа үзэбэл, овощ хэрэглэлгые 35—40 процентээр нэмээхэ гэжэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдээр хараалагданхай.

Манай эндэ жэлэй турша соо шэнэ овощой бии байхань угаа шухала гээшэ. Энэ хадаа хүйтэнһөө хамгаалагдаһан хүрьһэндэ огородой продуктнуудые ургуулан абалга эмхидхэлгэһээ нилээд ехээр дулдыдаха байна.

Ороной гол гол нютагуудта хушалтатай огородые таатай һайнаар хубаарилан хүгжөөхэ, тэдэнние ашаг үрэ ехэтэй болгохо асуудалнуудые эрдэмтэд-овощеводууд, тепличнэ-парниково ажахынуудай инженер-конструкторнууд болон мэргэжэлтэдэй бүхэсоюзна зүблөөн ВАСХНИЛ-да болоходоо, зүбшэн хэлсээ.

Энэ ехэ, шухала зүблөөнэй дүнгүүд тухай хөөрэжэ үгэхэмнай.

Хушалтатай хүрьһэндэ ургуулан абтадаг овощ табан жэлэй турша соо таба-зургаа дахин нэмэхэ юм. Хүн зоной эдеэ хоол һайжаруулхын, түхэреэн жэлэй турша соо хүн зоной хэрэглэмжые шэнэ овощоор бүри хүсэдөөр хангахын тулада иимэ ургалта түйлаха хэрэгтэй болоно. Мүнөө үедэ теплицэ, парник болон дулаалагдаһан газарта овощ тон багаар ургуулагдана. Эртын овощоор (апрель-май) хүн зон тон муугаар хангагдадаг байха юм.

Орон дотор хушагдадаг хүрьһэндэ овощ ургуулалгын ямар байдалтай байһые бүхэсоюзна зүблөөндэ хабаадагшад шэнжэлжэ үзөө, тэрэниие саашадань хүгжөөхэ хараа замуудые тодорхойлоо. Овощой ажахын научно-шэнжэлэлгын институдай (НИИОХ) хамгаалагдадаг хүрьһэнэй таһагые даагша С. Ф. Ващенко элидхэл хэхэдээ, Союзай гол гол нютагуудта тепличнэ болон парниково үйлэдбэриин жэгдэ бэшээр хубаарилан хүгжөөгдэһые харуулаа.

Ороной бүхы ажахынуудта 416 гектар үбэлэй болон хабарай теплицэ, 2.100 гектар парник бии гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ. Тэдэнэй нилээд ехэ хубинь РСФСР-тэ (46 процент), Украинада (34,4 процент) байдаг юм. Хамгаалагдадаг хүрьһэн мүнөө манайда рассада ургуулха шэглэлтэй, овощ тарижа ургуулдаг бүхы түхеэрэлгэнүүдэй оройдоол зургаанай нэгэ хуби теплицын хубитада хүртэнэ. Имагтал Балтика шадар теплицын болон парнигуудай талмайнуудай хэмжээн адлирхуу байха юм.

Алас-Дурна зүгэй, Баруун болон Зүүн Сибириин, Волгын эхин шадарай болон түбэй хара-хүрьһэтэ газартай нютагуудай районуудта овощ ургуулха дулаалагдаһан байранууд тон үсөөн байха юм. Эртын овощ ургуулха угаа ехэ арга боломжотой урда зүгэй нютагуудта теплицэ бариха хэрэгтэ анхарал багаар хандуулагдана. Дулаалагдаһан хүрьһэтэй талмай манай орондо тон бага, тэрэниие 7850 гектарһаа бага бэшэ болотор нэмээхэ хэрэгтэй.

Хамгаалагдаһан хүрьһэн дээрэ овощ тарилгые хүгжөөхэ табан жэлэй программа тухай хэлэхэдээ, нүхэр Ващенко иигэжэ мэдээсээ. Жэшээлхэдэ, РСФСР-тэ 176,5 гектар талмайтай теплицэ, 4.177 мянган парниково рама түхеэрэгдэхэ ёһотой. Зүгөөр элидхэлшын һанамжын ёһоор, эдэ шэнэ барилганууд нютаг нютагуудта жэгдэ бэшээр хубаарилагданхай. Тусхайлбал, Хойто Кавказда парнигуудай хэрэглэмжэ мүнөө оройдоол 37,5 процентээр хангагдадаг гэбэшье, тэндэ парнигуудые бариха гэжэ хараалагдаагүй байха юм. Зарим нютагуудта бишыхан тепличнэ участогууд баригдахаар хараалагданхай, энэнь экономическа талаараа ашагтай бэшэ—мүнгэ зөөри сасан тараагдаха болоно.

Харин гүрэнүүдэй таатай һайн дүршэлнүүдтэ элидхэлшэ анхарал хандуулаа. Хушалтатай хүрьһэн дээрэ ургуулан абтаһан помидор болон үгэрсэнүүдые Баруун Европын оронуудта гаргажа худалдалгаар Голланди нэгэдэхи һуури эзэлдэг. Һүүлэй үедэ тэрээнтэй Болгари горитойгоор урдилдаг болоо. Эдэ оронуудта нэгэнһээ зургаа хүрэтэр гектар талмайтай блочно теплицэнүүд мүнөө хэрэглэгдэдэг.

Англида 80 гектар талмай эзэлдэг дэлхэй дээрэхи эгээн томо тепличнэ комбинат бии юм. 50 гектар талмайтай тепличнэ ажахын барилга Болгарида түгэсхэгдэхээ байнхай. Эндэ, тэрэшэлэн Румынида, энээнһээ хоёр дахин ехэ хэмжээтэй комбинат баригдахаар хараалагдана.

Манай ороной урда талын нютагуудта үбэлэй теплицэнүүдтэй томо комбинадуудые барибал таарамжатай гэжэ зүблөөнэй шиидхэбэри соо заагдаһан байха юм. Энэ хадаа үбэлэй сагта, мүн хабар эртэ өөрын үнэ багатай шэнэ овощ (хамагай түрүүндэ томат) абаха арга олгохо байна.

Техническэ аргаар дулаасуулагдадаг хабарай түхэлэй теплицэнүүдые Центрэй, Баруун-Хойто, Ураалай болон Сибириин районуудта хамагай түрүүндэ бариха хэрэгтэй.

Хара хүрьһэтэбэшэ газартай нютагта 40—50 мянган дүрбэлжэн метр, мүн дээшэшье талмайтай хамгаалагдаһан газартай ажахынуудые байгуулбал эгээн лэ таарамжатай байха болоно. Урда зүгэй районуудта худалдагдадаг овощ (газаа тээшэнь) ургуулан абаха тусхай ажахынуудые 200 мянга болон дээшэшье дүрбэлжэн метр талмайтайгаар байгуулхада болоно.

Рассада ургуулха байрануудые барилгада, хамагай түрүүндэ, овощ ургуулдаг гол районуудта иимэ барилгануудые бодхолгодо зүблөөн горитой анхарал хандуулаа. Ушадань хадаа 1970 он хүрэтэр рассада ургуулгын талмай орон дотор 750 мянган гектар болгогдохо ёһотой, харин мүнөө ажахынууд парнигуудаар тон үсөөн.

Энэ табан жэлдэ рассада ургуулха гол түхэлэй түхеэрэлгэнүүд хадаа огородой гүнзэгырүүлһэн парник, плёночно хушалтанууд дулаалагдаһан хүрьһэн байха ёһотой.

Шэнэ овощ таһалгаряагүй ургуулан абажа байхын тулада теплицанууд болон парнигуудһаа гадна, плёночно хушалтануудые хэрэглэхэдэ таарамжатай байна.

Теплицэнүүдые дулаасуулхын тулада калориферно (агаарай) системые, мүн промышленна предприятинуудай хаягдаһан халуун уһа, термальна уһа болон газ хэрэглэхые овощ ургуулагшадта эрдэмтэд һанамжалан дурадхадаг байха юм.

Овощ ургуулхын тулада гидропонно арга үйлэдбэрилэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ һанамжа дурадхалнуудые абахаһаа зүблөөндэ хабаадагшад бэеэ бариһан байха юм. Энэ асуудал үшөө шиидхэгдээгүй үлөө. 1966—1967 онуудта ороной элдэб нютагуудта туршалга хэхын тулада хэдэн гидропонно тепличнэ комбинадуудай барилга түгэсхэгдэхэ. Гидропонно арга үшөө шалгалта барижа гараха зэргэтэй болоно.

Огородой ургамал тариха агротехникые нарижуулан һайжаруулха, ургасынь дээшэлүүлхэ, продукциинь түхэл янзые олон болгохо замууд зүблөөнэй шиидхэбэри соо тодорхойлогдонхой. Жэшээлхэдэ, иимэ тоонууд дурдагдаһан байна. Мүнөө тусхай мэргэжэлэй совхозууд угарсын 54 үлүү процентые, һонгинын—24 шаху процентые, томадай оройдоол 5,7 процентые, бусад овощой 15,5 процентые ургуулан гаргадаг байха юм.

Хамгаалагдаһан хүрьһэн дээрэ овощ улам һайнаар ургуулан абадаг болохо хэрэгтэй. Голландиин болон Болгариин эрхим ажахынууд теплицын дүрбэлжэн метр бүхэнһөө 40—60 хүрэтэр килограмм угэрсэ, 10—16 килограмм томат ургуулжа абадаг. Манай түрүү комбинадууд иимэрхүү үрэ дүн түйладаг болошо байнхай, гэбэшье орон дотор дунда зэргээр абажа үзэхэдэ, теплицэ соо тариһан овощой ургаса үшөөл бага байһаар.

Овощ элбэгээр абаха зам хадаа газарай хүрьһые үрэжэл ехэтэй болгохо, ажал хүдэлмэриие оньһожоруулха, автомат хэрэглэхэ, эрхим сортын үрэһэ тариха, нэмэлтэ тэжээл углекислота хэрэглэхэ теплицэнүүд болон парнигууд соохи дулаан хүйтые тааруу байлгаха ябадал болоно. Энээнтэй дашарамдуулан хамгаалагдаһан хүрьһэн дээрэ овощ ургуулдаг кадрнуудые ороной нэгэ-хоёр дээдэ һургуулинуудай дэргэдэ, түрүү тепличнэ ажахынуудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн нэгэ жэлэй һургуулинуудта бэлэдхэжэ гаргаха гэһэн шиидхэбэри зүблөөн баталан абаа.

Хамгаалагдамал хүрьһэ байгуулха таарамжатай шэнэ түхеэрэлгэнүүдые ухаалан зохёохо ехэ программа хараалагдаа. Тепличнэ томо комбинадуудые хүтэлбэрилхэ центр эмхидхэхэ тухай дурадхал оруулагдаа.

Хамгаалагдаһан хүрьһэн дээрэ овощ һайнаар ургуулха ябадалые эдэ бүхы хэмжээнүүд хараална. Эдэ хэмжээнүүд түхэреэн жэлэй турша соо шэнэ овощ ургуулан абадаг байха, манай ороной хүн зоной хэрэглэмжые бүри хүсэдөөр хангаха зорилготой юм.

К. БЕЛОВ, Д. СМИРНОВ.
(ТАСС).

Москва.

Манай хүбүүд магтаалтай

АЛБАНДАШЬЕ, АЖАЛДАШЬЕ ГУРБУУЛАА

Волго мүрэнэй эрье дээрэ Энгельс город хухэ ногоон соо умбаһандал харагдадаг. Эндэ захаһаа абаһаар шэнэ барилга. Мүнөөнэй ехэ комбинат, теплоэлектростанци баригдана, троллейбусэй завод үргэдхэгдэнэ.

Эндэхи барилгада ерэгшэдэй дунда Шираб Ямпилов, Цокто Намсараев, Иван Галсанов гэгшэд оролсоно. Тэдэнэр армида алба хэжэ байхадаа ехын барилгада ошожо хүдэлхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Барилгын парторганизациин секретарь эдэ хүбүүдтэй үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдөө. Петр Крамской хадаа хуушанай коммунист, электростанциин борилга дээрэ анха түрүүн ерэжэ хүдэлһэн хүн. Нүхэр Крамской эдэ хүбүүдээр хөөрэлдэхэдөө: «Электростанциин барилга тон орёо нарин хүдэлмэритэй байха. Тиимэһээ бэрхэшээлтэйшэгшье ушаралнууд үзэгдэхэ» гэжэ хэлээ.

Ямпилов, Намсараев, Галсанов гурбые Николай Гуляевай даадаг монтажнигуудай бригадада эльгээһэн байна. Тэдэнэр хүрэһөөр барилгын армаг хабсаргалгын хүдэлмэридэ саг зуура ажаллаа. Эдэ залуу хүдэлмэришэд «Волгоэнергомонтаж» трестын монтажнигуудай эбтэй эмхитэй бүлэдэ хамжан багтаа.

Хүдэлжэ эхилһэнһээнь хойшо оройдоо 6 һара үнгэрөө. Гэтэр энэ хугасаа соо эдэ залуушуул ехэ түргэн ургаба.

Шираб Ямпилов бригадир болгогдоо. Тэрэнэй бригадада 26 хүн хүдэлнэ. Тиихэдэ Иван Галсанов түмэр отололго, гагналгын мастер болонхой. Партиин XXIII съездын үедэ Ш. Ямпилов, И. Галсанов гэгшэд КПСС-эй гэшүүндэ кандидат болгон абтабад.

Цокто Намсараев нүхэр Гуляевай бригадада хүдэлнэ. Бригададань коммунис ажалай нэрэ һаяхан олгогдобо. Энээндэ нүхэр Намсараевай хубита оролсоно. Цокто Намсараев 1966 ондо уралан норижуулгын 4 дурадхал оруулаа. Тэрэнь барилгын хүдэлмэриин өөрынь үные 7 мянган түхэригөөр доошолуулжа, бүтээлгын болзорые нилээд хорооногоо.

Мүнөө Бурядай эдэ гурбан хүбүүд ТЭЦ-эй главна корпусой барилга дээрэ хүдэлнэ. Тиихэдээ ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Эдэнэр һуралсажа, мэргэжэл шадабарияа дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэ. Шираб Ямпилов Ц. Намсараев хоёр хүдэлмэришэн-залуушуулай үдэшын дунда һургуулиин 10-дахи класс дүүргэхэнь. Тиихэдэ Иван Галсанов бригадирай курсада һуралсажа байнхай. Тэрэ техникумдэ һуралсаха хүсэлтэй.

Е. ЧЕРЧИМЦЕВ,
«Волгоэнергомонтаж» трестын инженер.

СПОРТ — СПОРТ — СПОРТ

«Буряад үнэн» газетымнай заншалта—арбан долоодохи эстафетэ байгша оной майн 8-да үнгэргэгдэхэнь. Газетын дамжуулгын кубогта хүртэхын түлөө болохо мүрысөөндэ республикын ниислэл—Улаан-Үдэ хотын спортын бүлгэм, найман жэлэй ба арба нэгэн жэлэй һургуулинуудай, дээдэ, дунда һургуулинуудай, эмхи зургаан болон предприятинуудай 1000 гаран спортсмен хабаадалсахаар хүлеэгдэнэ.

Соведүүдэй талмай дээрэһээ эхилхэ мүрысөөе найман жэлэй һургуулиин һурагшад нээхэ болоно. Эдэнэр хоорондоо 13 этапта эстафетээ дамжуулалсаха юм. Эрхимлэгшэдынь «Буряад үнэн» газетын дамжуулгын кубок, грамотануудаар шагнагдаха. Мүн хоёрдохи, гурбадахи һуури эзэлэгшэд редакциин грамотаар шагнагдаха болоно. Нүгөөдүүлынь — арба нэгэн жэлэй һургуулинуудай, спортын бүлгэмүүдэй, эмхи зургаан, һуралсалай газарнуудай спортсменүүд хоорондоо 10 этапта урилдаха болоно.

Үнгэрэгшэ жэлдэ найман жэлэй һургуулинууд соо һоо 41-дэхи һургуулиин хурдан солбон хүбүүд, басагад шалгаржа, дамжуулгын кубок, грамотада хүртэһэн юм. Арба нэгэн жэлэй һургуулинууд соо һоо 65-дахи һургуулиин басагад, 42-дохи һургуулиин хүбүүд шалгаржа, газетын дамжуулгын кубок абаһан юм. Техникум, училищинуудай һурагшадай дундаһаа медицинскэ училищиин басагадай команда эрхимлээ бэлэй.

Ехэ ехэ мүрысөөнүүдтэ хабаадалсадаг хурдан солбон спортсменүүдтэй институдуудай, үйлэдбэриин коллективүүдэй хоорондо болоһон урилдаанда Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ институдай эхэнэрнүүдэй, эрэшүүлэй командануд шалгараһан байна.

Совет хэблэлэй һайндэртэ зорюулагдаһан энэ мүрысөөмнай хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар, олон спортсменүүдэй хабаадалгатайгаар үнгэрхэнь дамжаггүй.

Соведүүдэй талмай дээрэ тодхогдоһон радиогоор, мүн хүнгэн машина дээрэһээ спортын али бүлгэмэй спортсменэй түрүүлжэ ябаһые этап бүхэнэй дүүрэхэтэйнь сасуу соносхотдожо, мэдээсэгдэжэ байха. Тэрэшэлэн спортын али бүлгэмэйхид түрүүлжэ ябанаб гэһэн мэдээсэл тэндэһээ дуулгажа, олондо мэдээсэжэ байха болоно. Мүрысөөнэй дүүрэхэлээр эрхимлэһэн команда, спортсменүүдтэ «Буряад үнэн» газетын дамжуулгын кубок, грамота барюулагдаха.

Хүндэтэ манай спортсменүүд! Заншалта эстафетэдэ олоороо хабаадалсажа, физкультура, спортын хүгжэлтэ, амжалтаараа бүгэдые баясуулма эрхим һайн дүн түйлажа, республика дотороо суурхуулжа ябахыетнай хүсэнэбди.

РЕТРАНСЛЯТОР ТОДХОГДОО

Хэлхээ холбооной хүдэлмэришэд партиин XXIII съездын нээгдэһэн үдэр Прибайкалиин аймагай ажалшадта һайн бэлэг барюулаа—Турантаево тосхондо телевизионно шэнэ ретранслятор ашаглалгада үгтөө. Съездын нээгдэһэн үдэр Турантаево тосхоной, мүн дүтын нютагуудай ажалшад түрүүшынхеэ телевизионно дамжуулга хараба. Зурагууд дээрэ: телецентрэй ахалагша инженер О. Будник, инженер Е. Пучков гэгшэд аппаратурануудые тодхожо, доронь һүүлшын түхеэрэлтэнүүдые шалгалган болъжо байна.

Ф. КОМЕНДАНТЫН фото.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

Румын-югослав хани барисаанай митинг

БУХАРЕСТ. Румынида СФРЮ-гэй президент, Югославиин Коммунистнуудай Союзай генеральна секретарь И. Броз Титын албанай хэрэгээр аяншалһантай дашарамдуулан, румын-югослав хани барисаанай митинг апрелиин 22-то Бухарестдэ Республикын ордон соо болоо.

Румыниин компартиин ЦК-гай генеральна секретарь Н. Чаушеску хүндэтэ айлшаниие амаршалаа. И. Броз Тито харюугай үгэ хэлэһэн байна. Румын-югослав хани барисаанай, харилсаа холбооной амжалтатайгаар хүгжэжэ байһые һаналаа хананган тэмдэглэхэ зуураа, хоёр ороной хоорондохи политическэ, экономическэ харилсаануудые бэхижүүлхээр, партийна шатаар бүри һайнаар үгэеэ ойлголсодог болохые али али талын шиидэнги байһан тухай хэлсээнэй үедэ элирхэйлэн мэдүүлэгдэһэн байна гээд үгэ хэлэгшэд хоюулан онсолон тэмдэглэһэн байна. Вьетнамда США-гай хэжэ байһан эзэрхэг түримхэй ябуулгые Н. Чаушеску, И. Броз Тито эрид шангаар буруушаагаа.

СРР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Киву Стойка, СРР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ И. Г. Маурер, Румыниин бусад хүтэлбэрилэгшэд митинг дээрэ байлсаа.

Президент И. Броз Тито түрэл ороноо бусаба

БЕЛГРАД. Югославиин президент Иосип Броз Тито апрелиин 23-да Румынида аяншалаад, түрэл ороноо бусажа ерэбэ.

„Свобода" газетын 75 жэлэй ой

ПРАГА. «Свобода» гэжэ пролетарска газетын—ороной эгээл униинэй хүдэлмэришэнэй газетэнүүдэй нэгэнэй 75 жэлэй ойе Чехословакиин олониитэ тэмдэглэбэ. Кладненска нүүрһэнэй металлургическа центрэй хүдэлмэришэдэй байгуулһан энэ газетэ түрүүшынгээ үдэрнүүдһээ эхилэн түрүү, революционно хараа бодол баримталдаг, олониитэ ажалшадай хэрэгые хамгаалдаг байһан юм. «Свобода» газетэ һаяхан байгуулагдаһан Чехословакиин коммунис партиин түбэй орган 1921 ондо болоһон байгаа. Тэрэ үнэн зүб үгые арадай дунда дэлгэрүүлдэг, ородой революци тухай В. И. Ленинэй статьянуудые, тэрэнэй зохёолнуудай түрүүшын оршуулгануудые толилдог, баруунай үзэл баримталдаг социал-демократида эсэргүү тэмсэлэй түгые дээрэ үргэжэ ябадаг байгаа. Дайнай хойто тээхи байгуулалтын үедэ «Свобода» газетэ социализмын илалтын түлөө, марксизм-ленинизмын агуу ехэ үзэл сурталай илан мандахын түлөө тэмсэлдэнь коммунис партиин үнэн сэхэ туһалагшань байгаа, байһааршье.

МНР-һээ абтаһан мэдээсэлнүүд

УЛААН-БААТАР. МНР-эй промышленностиин министерствын предприятинууд газаа тээшэнь худалдадаг продукци гаргаха талаар гурбадахи табан жэлэй түсэбтэ даалгабариие 9,8 процентээр үлүүлэн дүүргээ.

Совет-монгол «эртэ урдын газар дээгүүр һолонготоно» гэһэн үнэн ушар харуулһан үргэн экрантай үнгэтэ фильм Улаан-Баатарта анха түрүүн харуулагдаба. Арадай засагай тогтоһонһоо хойшо Монголой эртэ урдын газар дээрэ угаа ехэ хубилалтын болоһон тухай Москвагай үнэн ушар харуулдаг фильмүүдэй Центральна студиин, Монголой «Монгол кино» гэжэ студиин бэлэдхэһэн энэ фильм хөөрэжэ үгэнэ.

Корейн арадта бэлэг

ПХЕНЬЯН. 1966 оной март-апрель һаранuудта Пхеньянда арадай хэрэглэлэй эд бараанай Советскэ выставкэ эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрэнэй экспонадуудые, уран һайханай талаар гоёолто хэгдэһэн зүйлнүүдые болон бусад материалнуудые корейн арадта бэлэг болгон дамжуулан үгэхэ тухай протоколдо эндэ гар табигдаһан байна.

МНР-эй түлишын, элшэ хүсэнэй промышленностиин хүгжэлтэ

УЛААН-БААТАР. Түлишын-элшэ хүсэнэй баазые бэхижүүлхэ талаар үнгэрһэн табан жэлдэ арадай Монгол ехэ амжалтануудые түйлаа. Дарханай ТЭС, Шарын Голой нүүрһэнэй карьер гэхэ зэргын томо барилганууд ашаглалгада үгтөө, түлишын-элшэ хүсэнэй промышленностиин урдын предприятинууд үргэдхэгдөө. 1960 онойхитой сасуулбал, 1965 ондо МНР-тэ электроэнерги гаргалга 2,1 дахин, нүүрһэ малталга—59,9 процентээр нэмээ. Республикын элшэ хүсэнэй нэгэдэмэл системэ байгуулха талаар үнгэрһэн гурбадахи табан жэлэй үедэ ехэ алхам хэгдээ.

Республикын түлишын—элшэ хүсэнэй промышленность энэ табан жэлдэ саашадаа хүгжэхэ.

20 жэлэй зам

БЕРЛИН. Шпрейн эрье дээрэ боро хараанай болоходо, ГДР-эй эгээн лэ хүн зон олонтой үйлсэнүүдэй нэгэндэ соносхолнууд болон ветринэнүүдэй неоново галнууд носоогдодог юм. Фридрих Штрассе үйлсэдэхи «Метрополь» гэжэ театр тээшэ үдэшэ бүхэндэ хүн зон олоороо ошодог. Энэ байшан соо 20 жэлэй урда тээ Германиин дайнай хойто тээхи түүхэдэ тон шухала ушар болоһон юм. Немец хүдэлмэришэн ангиин хоёр партиин нэгэдэһэнэй хүндэлэлдэ зорюулагдажа, театрай фойе соо дурасхаалта бронзо самбар табигдаһан байгаа. Берлинэй эгээн лэ тэн дундахи энэ байшан соо 1946 оной апрелиин 21-дэ Коммунис партиин болон социал-демократическа партиин нэгэдэлгын съезд дээрэ Германиин нэгэдэмэл социалис парти бии болгогдоо һэн.

Энэ съездһээ хойшо үнгэрһэн 20 жэлэй ойе ГДР-эй олониитэ үргэнөөр тэмдэглээ. Предприятинуудые, банкнууд болон үйлэдбэриин бусад хэрэгсэлнүүдые арадай мэдэлдэ үгэхэ, капиталис монополинуудые усадхаха, арадай ажахые һэргээхэ зорилго 20 жэлэй урда тээ парти табиһан байгаа.

Алдарта 20 жэлэй ойн зарим гол дүнгүүд иимэ. Германиин газарай дүрбэнэй нэгэ хубиие ГДР эзэлдэг аад, нүүрһэ болон буладһаа бэшээр, 1936 ондо Германиин бүхы газар дээрэ гаргагдадагай шэнээн шэхүү промышленна эд бараа мүнөө гаргана.

Индустриие һэргээлгэ, шэнэ завод, фабрикануудые, промышленностиин шэнэ һалбаринуудые барилга, хүдөө ажахые социалис хүгжэлтын замда оруулга—эдэ бүгэдэ хадаа дурасхаалта апрелиин үдэрнүүдтэ эхилһэн 20 жэлэй замай шухалын шухала шатанууд болоно.

Социалис оронуудай телеграфна агентствэнүүдэй зүблөөн

ПРАГА. Экономическа, научна, техническэ мэдээсэлнүүдые абалсаха талаар социалис оронуудай телеграфна агентствэнүүдэй зүблөөн эндэ нээгдээ. Тэрэнэй хүдэлмэридэ АДН (ГДР), Аджерпресс (Румыни), БТА (Болгари), МТИ (Венгри), АПН болон ТАСС (СССР), ПАП (Польшо), ТАНЮГ (Югослави), ЧТК (Чехословаки) агентствэнүүдэй түлөөлэгшэд хабаадана.

Информационно ажал ябуулгын хүгжэлтын, экономическа худалдаа наймаанай, научно-техническэ информациин талаар харилсаа холбоо үргэлхэхэ асуудалнуудые зүблөөн хаража үзэхэ байна.

(ТАСС).

ҮНДЭР КРАНУУД БОДОНО

Таловка тосхондо түрүүшын дүрбэн дабхар гэр боложо. Тойроошо гэрнүүдынь заахан, хуушаарuн шэнгеэр харагдадаг болоо. Дүшэн найман байратай энэ байшанһаа холо бэшэхэнэ клубай нэгэ дабхар гэр бариглаа. Тэрээнтэй зэргэлээ хүүгэдэй саадай байшангай һуури табигдаба.

Нигэжэ хүдэлмэришэдэй ерээдүйн городой һуури тодхогдоно, шэнэ барилганууд бодхогдоно.

— Промышленна комплексын барилганууудай үргэдхэгдэхэтэй хамта байрын болон культурна ажаһуудалай олон гэрнүүд бодхогдохоор хараалагдана,—гэжэ барилгын инженер Клавдия Александровна Палкина хөөрэнэ.

Түмэр замай станци шадар байрын үшөө нэгэ дүрбэн дабхар байшангай һуури табиха газар малтагдажа эхилээ. Тэрэ гэр 36 байратай байха. Тэндэ столово, ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха комбинат оруулагдаха юм. Баригдажа эхилһэн энэ гэр, клуб, саад байгша оной һүүлээр ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдана. Эдэ барилганууды барилга-хабсаргалгын 270-дахи поездын дүрбэдэхи колонно бодхоохо юм.

Барилгашад эдэ байрануудые болзорһоонь урид дүүргэхын тулада эршэтэй шангаар ажаллан, халаанайнгаа нормо үлүүлэн дүүргэнэ.

— Заводой хүдэлмэришэд табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбөөр хараалагдаһан хүдэлмэриие болзор соонь, шанар һайнтайгаар дүүргэхэ байха,—гэжэ барилгашад мэдүүлнэ.

В. ТОЛСТИХИН.

ТОБШОХОНООР

☆ Нарһатын аймпотребсоюзай хилээмэ зөөдэг автомашинанууд үдэр бүхэндэ ябажа, загаһа баригшадай Тулдун, Бага Яруунa пунктнуудта, Нарһатын совхозой малшадай отара, гүүртэнүүдтэ хилээмэ зөөжэ, тэдэниие таһалгаряагүй хангана. Шофернууд Иннокентий Беликов, Кирилл Шулунов гэгшэд саһа шуурган, шабар шабхые тоонгүй ябажа, ошохо газартаа хүрэһэн лэ байдаг. Мүн Гунда, Комсомольско, Үхэр, Гарам, Шэлэ һууринуудай арад зон эдэ шофернуудта ехэ баяр хүргэнэ.

В. БАЙБОРОДИН.

☆ Баргажанай аймагай колхоз, совхоз, предприяти болон эмхи зургаануудай комсомолой эдэбхитэд Баргажанай Адагай загаһанай комбинадта ошожо, тэндэхи залуушуултай уулзалга хээ. Тэндэ ерэгшэд комбинадай хүдэлмэритэй, үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй уулзаа.

Л. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Гол анхарал хандуулагдана

ДАМАСК, апрелиин 26. (ТАСС). Советскэ гүрэнэй ажал ябуулагшадтай Сириин правительственна делегациин Москвада хэлсээ хэһэнэй дүнгүүд тухай хамтын коммюникедэ мүнөөдэр Дамаскда гол анхарал хандуулагдана. Сириин үмэнэ табигдажа байһан асуудалнуудта совет хүтэлбэриин ехэ анхаралтайгаар хандаһыень, орон дотор боложо байһан социальна, экономическа хубилалтануудые үндэрөөр сэгнэһыень хэблэл һаналаа ханангяар тэмдэглэнэ. Хэлсээнэй экономическа талань тусгаар онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Москвада болоһон хэлсээнэй «уласхоорондын ехэ удха шанартай байһые» тэмдэглэхэ зуураа, «хамтын коммюнике хархис өтэгээдүүдэй политическэ аяг аашада эсэс табина, тэдэнние түшэг тулгууригүй болгоно... гээд «Ас-Саура» газетэ заана. Манай экономикые хүгжөөлгэдэ СССР-эй үзүүлхэ туһаламжа манай экономическа хүгжэлтые һуларуулха гэжэ эрмэлзэдэг дэлхэйн капитализмын эзэрхэг булимтаралгаһаа манай ороние сулөөлнэ» гээд газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

ДРВ-гэй национальна суглаанай сесси дээрэ Хо Ши Минэй хэлэһэн үгэ

ХАНОЙ, апрелиин 26. (ТАСС). «Манай арад амгалан тайбанаар ажаһуухые ехээр дурлан хүсэдэг, зүгөөр бодото бэеэ даанхай байдалай, эрхэ сүлөөгэй бии байһан сагта үнэхөөрөө амгалан тайбанаар ажаһуужа болохо байна. Вьетнам наци—баатарлиг наци болоно, үнэхөөрөө амгалан тайбан, бэеэ даанхай байдалтай, эрхэ сүлөөтэй болохын тулада бидэнэр хүсэд илалта түйлатараа тэмсэхээр бүрин шиидэнги байнабди» гээд ДРВ-гэй президент Хо Ши Мин ДРВ-гэй Национальна суглаанай сесси дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ.

«Американ эзэрхэг түримхэй империализмда эсэргүүсэн, дэлхэйн арадуудай хэжэ байһан тэмсэлэй түрүү зэргэдэ жагсаха ехэ зол хуби, үндэр дээдэ харюусалга манай арадта тудаба» гээд президент онсолон тэмдэглээ. Манай Эхэ ороной бэеэ даанхай байдалай, нэгэдэлэй аша туһада, социалис оронуудай аюулгүй байдалай аша туһада, революционно хэрэгэй, манай планетын арадуудай амгалан байдалые хамгаалха хэрэгэй аша туһада манай Эхэ оронойхид нягтаар жагсажа, американ эзэрхэг түримхэйшүүлые һамна бута сохихо талаар хүндэ хүшэр аад, харин угаа ехэ алдарта үүргые дүүргэхээр хүсэд шиидэнги байна гээд тэрэ үргэлжэлүүлэн хэлээ.

«Хэрбээ США эб найрамдалые үнэхөөрөө хүсэжэ байгаа һаа, тэдэнэр өөһэдынгөө сэрэгүүдые, туһамаршадайнгаа сэрэгүүдые Урда Вьетнамһаа гаргаха, Урда Вьетнамдахи эзэрхэг түримхэй дайн байлдаае болюулха ёһотой гэжэ бидэнэр президент Джонсондо үшөө дахин мэдүүлнэбди» гээд Хо Ши Мин хэлээ. Тэдэнэр Хойто Вьетнамда эсэргүү һандаралта дайн байлдаае дары түргэнөөр, үгэ дуугүйгөөр болюулха ёһотой. Вьетнамые нэгэдүүлхэ асуудалые газаа талаһаа хамааралсалгагүйгөөр, Женевскэ хэлсээнүүдэй тодорхойлһоной ёһоор вьетнам арад өөрөө шиидхэхэ ёһотой».

ХИЛЫН СААНАҺАА

Журналистнуудай уласхоорондын организациин мэдүүлгэ

ПРАГА, апрелиин 26. (ТАСС). Доминикан арадтай һанал нэгэдэлгын, тэрэнэй тэмсэлые дэмжэлгын уласхоорондын неделиин эхилһэнтэй дашарамдуулагдажа, Журналистнуудай уласхоорондын организациин мэдүүлгэ мүнөөдэр Прагада тунхаглагдаа. Доминиканска Республикада США-гай империалис эзэрхэг түримхэй ябуулга хэжэ байһанда эсэргүү буруушаалга энэ мэдүүлгэ соонь элирхэйлэн мэдүүлэгдэнхэй гээд ЧТК агентство дамжуулна.

Доминиканска Республикын газар дээрэһээ США-гай сэрэгүүдые гаргаха тухай эрид шанга эрилтэ хэжэ, ООН-до болон ОАГ-та МОЖ-ой гэшүүн бүхы организацинуудай хандахыень Журналистнуудай уласхоорондын организаци уряалһан байна.

Урда Вьетнамай сэрэгэй·бүлэгэй тогтоол

ЛОНДОН, апрелиин 26. (ТАСС). Урда Вьетнамай патриодуудай тала руу ороһон правительственна сэрэгүүдэй солдадуудые саазалан алаха гэжэ хараалһан тогтоол Урда Вьетнамай сэрэгэй бүлэг баталан абаа.

Энэ тогтоол тухай мүнөөдэр соносхогдоо гээд Рейтер агентствын корреспондент Сайгонһоо мэдээсэнэ. Урда Вьетнамай правительственна сэрэгүүдһээ мүнөө жэлдэ 113 мянган хүн зугадан тэрьелээ гээд корреспондент мэдээсэнэ. Энэ хадаа нёдондонойхидо орходоо хоёр шахуу дахин олон.

Конгын (Браззавиль) правительствын шэнэдхэгдэһэн тухай коммюнике

БРАЗЗАВИЛЬ, апрелиин 26. ТАСС-ай корреспондент Р. Серебрянников кигэжэ мэдээсэнэ: Конгын (Браззавиль) премьер-министр П. Лиссубын тушаалһаа бууһан, правительствын шэнэдхэгдэһэн тухай тусхай коммюникее «Голос конголезкой революции» гэжэ радио мүнөөдэр дамжуулһан байна. «Национально-революционно хүдэлөөн» гэжэ партиин (НРД) политбюро апрелиин 15-да заседани хэжэ, премьер-министр Паскаль Лиссубын тушаалһаа бууха тухай асуудалые партиин генеральна секретарь Массамба-Деба гэгшын түрүүлэлгэ доро хаража үзөө. Паскаль Лиссубын тушаалһаа бууха бүхы шалтагаануудыень хаража үзөө. Тушаалһаа буулгые зүбшөөхыень, ондоо премьер-министрые томилхыень политбюро Массамба-Дебада заабари үгөө.

Удаань, Конгын правительствые шэнэдхэхыень Массамба-Дебада политбюро дурадхаа. Президент Массамба-Деба гэгшын дурадхаһан шэнэ правительствын составые политбюро апрелиин 19-дэ заседани хэхэдээ. һайшааһан байна.

Олоороо панхаруудтана

ТОКИО, апрелиин 26. (ТАСС). Имагтал үнгэрһэн һарын турша соо Япондо 507 жэжэ болон дундуур предприяти панхаруудтаа.

Барилгын болон бүд нэхэлгын промышленностиин предприятинууд панхаруудтагшадай олисогэй эхиие эзэлнэ. Энэ ушар юунһээ шалтагаалнаб гэхэдэ, 1964 оной һүүл багаар Японд тохёолдожо эхилһэн экономическа бэрхэшээлнүүд мүнөөшье үзэгдэһэн зангаараа. Нёдондо жэлдэ зургаа мянга гаран элдэб предприяти панхаруудтаһан тухайгаа соносхоһон байгаа.

Монреальда (Канада) ерэхэ жэлдэ Бүхэдэлхэйн выставкэ нээгдэхэ юм. Эндэ иимэ һонин байгуулгатай башни бариха гэжэ дурадхагдана. Тус башни соо гостиница, кафе-ресторан, дансинг бии байха. Энэ юрэ бусын отелиин дээдэ захын дабхар юумэ хараха гайхамшаг талмай боложо үгэхэ юм.

Кейстоной—ТАСС-ай фото.

Сагаан байшанда зүблөөн болобо

ВАШИНГТОН, апрелиин 26. (ТАСС). Үсэгэлдэр үдэшэ Сагаан байшанда зүблөөн боложо, США-гай уласхоорондын байдал, гадаадын политика шэнжэлэгдэһэн байна.

Хэблэлэй асуудалнуудай талаар Сагаан байшангай түлөөлэгшын мэдүүлһэнэй ёһоор президент Джонсон, обороной министр Макнамара, гүрэнэй секретарь Раск, президентын тусхай советнигүүд Ростоу, Комер, Мойер, гүрэнэй секретариин орлогшо Болл гэгшэд зүблөөн дээрэ байлсаа.

СЕНТО-гой соведэй сессиһээ мэнэ һаяхан бусажа ерэһэн гүрэнэй секретарь Раскын элидхэл зүблөөнэй хаража үзэһэн гол темэнь байгаа ёһотой гэжэ тухайлагдана.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Арадай кандидадууд» гэһэн түрүү бэшэг; СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлжэ байһан тухай мэдээсэлнүүд; сабшалан дээрэ хэгдэжэ байһан хүдэлмэри тухай корреспонденци;

Хоёрдохи хуудаһанда: «Партийна ажабайдал» гэһэн гаршаг доро Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай парткомой секретарь Ю. Шитиковэй «Эдэбхи ба үүсхэл» гэһэн статья; партийна эдэбхитэдэй суглаануудай тухай мэдээсэлнүүд.

Гурбадахи хуудаһанда: «Шүүмжэлэл ба библиографи» гэһэн гаршаг доро Ц. Чагдуровай «Үглөөнэй тунгалагай поэзи» гэһэн статья; Н. Мункоевой «Зоригтойшуул» гэһэн корреспонденци; хилын саанахи һонинууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Хүнүүд. Болоһон ушарнууд. Баримтанууд» гэһэн гаршаг доро элдэб һонирхолтой юумэнүүд тухай уншагты.

Редактор Ц. О. ОЧИРОВ.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-69, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40—49, идеологический—24—74, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н-01597. Зак. № 373.